Analýza hospodaření společnosti Casual food s.r.o. pomocí vybraných nástrojů finanční analýzy

Jana Paučková

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

nascannované zadání s. 1

nascannované zadání s. 2

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně …….

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářská se zabývá finanční analýzou vybrané společnost v časovém rozpětí let. Cílem této práce je zanalyzovat hospodaření prvních roků existence mladého podniku a vypracovat doporučení do budoucna, které by zajistilo podniku finanční stabilitu. Práce je rozdělena do dvou částí. Nejprve bude provedena literární rešerše, druhá polovina práce bude věnovaná samotné finanční analýze. Na základě těchto zjištění budou vypracována závěrečná ustanovení a doporučení pro analyzovanou společnost.

Klíčová slova: finanční analýza, finanční zdraví podniku, analýza hospodaření, rentabilita, likvidita, zadluženost, startup

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the financial analysis of the chosen company in the period of four years. The aim of this thesis is to analyse economic activities since the establishment of this young company and prepare the recommendation for the future to ensure financial stability. The first part consists of the summary of existing literature, the second part is be devoted to financial analysis. Based on these findings will be concluded the final statements and recommendation for the company.

Keywords: financial analysis, financial heath of company, profitability, liquidity, indebtedness, startup

Tímto bych ráda poděkovala své rodině za jejich podporu při studiu,
doc. Ing. Adrianě Knápkové, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce
a Ing. Janu Bartoníkovi za poskytnutí možnosti vypracovat finanční analýzu společnosti
Casual food, s.r.o.

OBSAH

ÚVOD **10**
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE **12**
I TEORETICKÁ ČÁST **13**
1 DEFINICE STARTUPU **14**
2 ÚVOD DO PROBLEMATIKY FINANČNÍ ANALÝZY **15**
2.1.1 Historie finanční analýzy 15
2.1.2 Pojem finanční analýza, její význam a účel 15
2.1.3 Cíle finanční analýzy 16
2.1.4 Funkce finanční analýzy 17
2.1.5 Důležité pojmy související s problematikou 17
3 ZPŮSOBY ZPRACOVÁNÍ FINANČNÍ ANALÝZY **18**
3.1 FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA 18
3.2 TECHNICKÁ ANALÝZA 19
4 ZÍSKÁVÁNÍ DAT PRO FINANČNÍ ANALÝZU **20**
4.1 ÚČETNÍ VÝKAZY 20
4.1.1 Rozvaha 22
4.1.2 Výkaz zisku a ztráty 22
4.1.3 Příloha k účetní závěrce 23
4.1.4 Cash flow 23
4.1.5 Přehled o změnách v základním kapitálu 24
4.2 DALŠÍ ZDROJE DAT 24
5 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY **26**
5.1 INTERNÍ UŽIVATELÉ FA 26
5.2 EXTERNÍ UŽIVATELÉ FA 26
6 METODY FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZY **28**
6.1 SWOT ANALÝZA 28
7 METODY TECHNICKÉ ANALÝZY **29**
7.1 METODY FA 29
7.1.1 Analýza stavových (absolutních) ukazatelů 29
7.1.1.1 Horizontální analýza 30
7.1.1.2 Vertikální analýza 30
7.1.2 Analýza tokových ukazatelů 31
7.1.3 Analýza rozdílových ukazatelů 31
7.1.3.1 Ukazatele fondů finančních prostředků 32
7.1.3.2 Ukazatele zisku na různých úrovních 33
7.1.4 Analýza poměrových ukazatelů 33
7.1.4.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury – Leverage Rations 34
7.1.4.2 Analýza likvidity – Liquidity Ratios 36
7.1.4.3 Analýza rentability – Investment Returns 38
7.1.4.4 Řízení aktiv (ukazatele aktivity) 39
7.1.4.5 Ukazatele kapitálového trhu 40
7.1.4.6 Další ukazatele 41
7.1.5 Souhrnné metody hodnocení 41

7.1.5.1 Du Pont rozklad 41
7.1.5.2 Ekonomická přidaná hodnota (Economic Value Added) 42
7.1.5.3 Altmanův model 42
7.1.5.4 Skóre bonity 42
7.2 BILANČNÍ PRAVIDLA 43
7.2.1 Ekonomický normál 43
7.2.2 Zlatá pravidla 43
7.2.2.1 Zlaté pravidlo financování 43
7.2.2.2 Zlaté pravidlo vyrovnání rizika 43
7.2.2.3 Zlaté bilanční pravidlo financování 43
7.2.2.4 Zlaté pari pravidlo 44
7.2.2.5 Zlaté poměrové pravidlo financování 44
II PRAKTICKÁ ČÁST 45
8 CHARAKTERISTIKA ANALYZOVANÉ SPOLEČNOSTI 46
8.1 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI 46
8.1.1 Předmět podnikání 46
8.1.2 Orgány, společníci a základní kapitál 47
8.1.3 Vývoj průměrného počtu zaměstnanců 48
8.1.4 Tržby a hospodářský výsledek v průběhu let 48
9 FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA 53
9.1 SWOT ANALÝZA 53
9.1.1 Strengths 53
9.1.2 Weaknesses 53
9.1.3 Opportunities 54
9.1.4 Threats 54
10 TECHNICKÁ ANALÝZA 55
10.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ 55
10.1.1 Analýza rozvahy 55
10.1.2 Analýza výkazu zisku a ztráty 58
10.2 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ 61
10.2.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury 61
10.2.2 Analýza likvidity 62
10.2.3 Analýza rentability 64
10.3 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ 65
10.4 SOUHRNNÉ METODY HODNOCENÍ 66
10.4.1 Ekonomický normál 66
10.4.2 Altmanův model 67
10.4.3 Skóre bonity 68
11 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ 69
ZÁVĚR 73
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 74
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK 77
SEZNAM OBRÁZKŮ 78
SEZNAM TABULEK 79
SEZNAM GRAFŮ 80

SEZNAM PŘÍLOH.....81

ÚVOD

Podnik je potřeba brát jako organismus, o který je nutné pečovat. Se soustavnou péčí souvisí i kontrola zdraví takové organizace.

Podnikání není jen o tom, že se zrodí firma za určitým záměrem, s určitou hodnotou vstupního kapitálu a laicky řečeno „prostě to samo bude fungovat“. Na podnik působí obrovské množství vnějších sil. Tyto síly jsou především makroekonomického charakteru: vývoj úrokových měr, ceny výrobních faktorů, dostupnost výrobních faktorů, legislativní změny, celkový hospodářský cyklus národní ekonomiky. Všechny tyto síly společnost významně ovlivňují, a jak víme z oboru podniková ekonomika, ta má následně mizivé šance na ovlivnění těchto skutečností. Všem těmto změnám vnějšího prostředí se podnik musí aktivně přizpůsobovat. Toto si žádá již zmíněnou péči, jejíž nedílnou součástí jsou informace.

V dnešní době kapitalismu se na trhu vyskytuje velká spousta konkurenčních firem, které usilují o to samé – o přežití za co nejvýhodnějších podmínek jak pro organizaci samotnou, tak pro její vlastníky. Hnacím pohonem vlastníků je touha po zisku. Aby se podnik dokázal uplatnit v takto tvrdém konkurenčním prostředí, musí vynaložit poměrně dost sil a trpělivosti.

Společnost musí být tedy informovaná, přizpůsobivá k makroekonomickým jevům, musí umět využít svého potenciálu a celkově dbát na konkurenceschopnost. Tato poměrně obsáhlá množina nelehkých úkolů si žádá řízení.

Management má mnoho disciplín. Musí si umět obstarat schopné a kvalifikované pracovníky a musí o ně náležitě pečovat, marketingové oddělení se musí umět postarat o odbyt výrobků a celkovou image podniku. Z legislativních důvodů bývá účetní oddělení nedílnou součástí organizace, transformační procesy u výrobních firem musejí být řízeny a ostražitě hlídány, jelikož největší část nákladů je vynaložena právě na tyto procesy, obchodní oddělení zase pečuje o své odběratele, a další. Management je tedy komplexní systém funkcí, který má za úkol pečovat o podnik, rozvíjet jeho přednosti, vyrovnávat se s jeho slabinami a řídit jej. Pouze takto může být dosaženo přežití a plnohodnotného života firmy s obecným cílem maximalizace tržní hodnoty.

Hnacím motorem celé organizace jsou peníze. Bez peněz bychom nepořídili stroje, ani materiál, bez peněz bychom nezaplatily zaměstnance. Z tohoto důvodu hraje finanční

management velice významnou roli v řízení podniku. Jednou z metod finančního managementu je právě finanční analýza.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce je zjištění hospodářské situace startupu podniku Casual food s.r.o. v letech 2013 až 2016 a následná doporučení pro zlepšení finanční situace společnosti.

Pro vypracování teoretické části autorka využila mnoho zdrojů - jak knižních, tak i elektronických. Seznam zdrojů je k nalezení na konci této práce.

Po vypracování literární rešerše došlo na sběr dat a podkladů pro praktickou část bakalářské práce. Hlavním zdrojem těchto dat byly účetní výkazy analyzované společnosti. Pro srovnání některých ukazatelů v rámci daného odvětví bylo také zapotřebí využít statistických dat Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

Autorka postupně čtenáře provádí finanční analýzou, zjištěné skutečnosti komentuje a snaží se najít důvody a příčiny.

Byly použity elementární metody finanční analýzy (horizontální a vertikální analýza, poměrové a rozdílové ukazatele), vybrané souhrnné metody (bankrotní a bonitní modely) a dále bylo využito funkcí programu MS Excel při různých predikcích či návrzích struktury majetku a kapitálu společnosti.

V závěru práce je uveden souhrn poznatků zjištěných ve finanční analýze společně s návrhy a doporučení do budoucna.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DEFINICE STARTUPU

Reis (2015, s. 33) uvádí následující definici: „*Startup je lidmi tvořená instituce určená k vytvoření nového produktu nebo služby za extrémně nejistých podmínek*.“

Feld (2012, s. 1) se o pojmu startup vyjádřil následovně: *„Startup je jádro všeho, co děláme. Život jedince je startup, který začíná narozením. Každé město bylo kdysi startup, stejně tak jako každá společnost, instituce, či každý projekt.“*

Pojem startup se prvně objevil v druhé polovině 90. let v souvislosti s boomem internetových společností. Tento pojem definuje nově vznikající projekt či firmu s určitým podnikatelským plánem, jehož potenciál má být v budoucnu zpeněžen.

Cílem statrupu je co nejrychleji se proměnit v stabilizovanou, rentabilní a životaschopnou společnost. K tomuto je zapotřebí rychlé tempo růstu obratu a důraz na inovativnost.

Vývoj startupu můžeme rozdělit do čtyř fází:

- *počáteční fáze* – prvotní nápad, nalezení mezery na trhu, zatím bez organizační struktury společnosti;
- *první investice* – vznik společnosti, uvádění prvních výrobků na trh;
- *růst* – společnost uvedla výrobek na trh a snaží se o růst;
- *startup* – plně rozvinutý podnikatelský nápad, společnost je stabilní a může pracovat na dalším růstu, který by měl vyústit v klasické podnikání (eDOTACE, ©2017).

BLUES (Business Leadership & Startup Evaluator) je metodou pro hodnocení začínajících firem - startupů. Metoda byla vyvinuta v Jihomoravském inovačním centru v České republice.

Je to metoda hodnocení, díky které můžeme efektivně posoudit životaschopnost podniku. Vzhledem k její jednoduchosti je tato metoda použitelná opakovatelně i po dobu menších časových intervalů. Sledované výkony umožňují ohodnotit dosavadní růst podniku, srovnat naměřené hodnoty s optimem, přičemž metoda také srovná společnost s ostatními podniky v odvětví (Military Academy, © 2015).

2 ÚVOD DO PROBLEMATIKY FINANČNÍ ANALÝZY

2.1.1 Historie finanční analýzy

První snahy o finanční analýzu se objevují již koncem 19. století. Tehdy nastal zlom, kdy si podnikatelé začali uvědomovat, že si nevystačí pouze s obyčejným účetnictvím. Majitelé manufaktur a továren prostřednictvím analýzy historických dat hledali důvody a příčiny průběhů a výsledků procesů ve firmě.

Na přelomu 19. a 20. století, díky exponenciálnímu trendu růstu ekonomiky, byly relativně vyčerpány externí faktory a podnikatelé se začali soustředit na intenzivní faktory (pozornost se soustřeďovala především na oblast řízení, organizace práce a lidský faktor). Potřeba informací podávající obraz o hospodaření podniku zesílila.

Kromě rozvoje vědy v oblasti ekonomiky (a vymezení jednotlivých ekonomických disciplín) došlo také k rozvoji statistiky, která umožňovala lépe zpracovávat data. Nezanedbatelnou událostí byl také počátek tvorby cash flow.

Současně se snahou zlepšení zaznamenávání dat v oblasti účetnictví, se na počátku 20. století ve Spojených státech amerických začala používat finanční (tedy bilanční) analýza dat. Na území USA se používal název finanční analýza (financial analysis) a v Evropě bilanční analýza. V průběhu 20. století po II. světové válce název bilanční analýza zaniká a je již užíván pouze název finanční analýza.

Prvenství na českém území můžeme přiřadit prof. Dr. J Pazourkovi, který roku 1906 vydal publikaci „Bilance akciových společností“ (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 8-10).

2.1.2 Pojem finanční analýza, její význam a účel

Finanční analýza je metoda, která má za úkol zjistit finanční hospodaření podniku. Prostřednictvím získávání, třídění, zpracovávání a vyhodnocování dat, včetně porovnávání výstupů v průběhu let, získáváme obraz o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku (Sedláček, 2011, s. 3). Dle Knápkové a Pavelkové (2013, s. 17) *„Finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku.“*. Dle Kubíčkové (2015, s. 3) F*inanční měření výkonnosti požaduje a zároveň vytváří prostor pro měření i jiných než finančních charakteristik.“* Finanční analýza je tedy důležitým základem pro jakékoliv komplexnější měření výkonnosti podniku.

Růčková (2015, s. 9) ve své publikaci tvrdí: *„ ..., finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech.“*

Čižinská a Marinič (2010, s 163) popisují význam FA následovně: *„Úkolem finanční analýzy jako integrální součásti finančního řízení je pomocí jí vlastních nástrojů diagnostikovat finanční kondici (poměry) podniku, identifikovat odchylky od požadovaných parametrů, analyzovat příčiny jejich vzniku a definovat konkrétní opatření, jejichž splnění je předpokladem dosažení strategických cílů podniku.“*

Znalost (včetně vývoje) ekonomické situace podniku je nezbytná pro management firmy. Pokud chce být podnik úspěšný, musí být schopen identifikovat své slabé a silné stránky. Na své silné stránky se musí podnik následně orientovat, snažit se využít svůj potenciál, učit se novým dovednostem. (Sedláček, 2011, s.3)

Finanční analýza je neodmyslitelná součást finančního řízení firmy. Kromě zdroje informací pro rozhodování manažerů, plní finanční analýza také funkci zhodnocení podniknutých kroků v minulosti. Zda došlo k naplnění očekávaných cílů, nebo zda rozhodnutí podniknutá v minulosti vyústila v negativní výsledky. Na základě znalosti minulosti a současnosti se můžeme poté pokusit odhadnout budoucnost (Knápková a Pavelková, 2013, s. 17). Podle Sedláčka (2011, s. 3): *„Stejně jako v medicíně je třeba stanovit diagnózu a následně navrhnout způsob léčení. Nástrojem diagnózy ekonomických systémů je finanční analýza, která umožňuje nejen odhalovat působení ekonomických i neekonomických faktorů, ale i odhadovat jejich budoucí vývoj.“*

FA není užívaná pouze pro analýzu finanční stránky podniků. Podle druhu finančního objektu můžeme FA dělit na mezinárodní, FA národního hospodářství, FA odvětví a podniku (Růčková, 2015, s. 13).

2.1.3 Cíle finanční analýzy

Finanční analýza má tedy za hlavní úkol zhodnotit finanční situaci podniku. K dosáhnutí tohoto cíle je potřeba několika dílčích kroků. Tyto dílčí kroky uceleně popsal Sedláček ve své knize (2011, s. 4) následně:

- *posouzení vlivu vnitřního a vnějšího prostředí podniku,*
- *analýza dosavadního vývoje podniku,*
- *komparace výsledků analýzy v prostoru,*
- *analýza vztahů mezi ukazateli (pyramidové rozklady),*

- *poskytnutí informací pro rozhodování do budoucnosti,*
- *analýza variant budoucího vývoje a výběr vhodnější varianty,*
- *interpretace výsledků včetně návrhů ve finančním plánování a řízení podniku.*

Metody finanční analýzy pro vyhodnocení hospodaření firmy využíváme pro účely:

- samostatné finanční analýzy podniku,
- porovnání dvou podobných firem na základě stejných ukazatelů (Berk, 2014, s 35).

2.1.4 Funkce finanční analýzy

Dle Kubíčkové (2015, s. 12-13) plní FA na obecné rovině několik funkcí. V její práci jsou rozděleny a charakterizovány následovně:

- ***deskripční funkce*** – díky metodám FA a následné interpretaci výsledku jsou doplněny a zjednodušeny charakteristiky procesů,
- ***valuační funkce*** – díky FA je umožněno srovnání s jinými podniky a odvětvím,
- ***explanační funkce*** – pomocí FA můžeme identifikovat příčinné vztahy mezi jevy, které by se nám pouze pomocí finančního účetnictví nepodařilo identifikovat,
- ***predikční funkce*** – na základě vypočtených hodnot a srovnání s odvětvím jsme schopni predikovat budoucnost.

2.1.5 Důležité pojmy související s problematikou

Kubíčková ve své publikaci (2015, s. 5) definuje dva důležité pojmy:

- ***finanční chování*** – vývoj finanční situace podniku v minulosti,
- ***finanční zdraví*** – na základě finančního chování podniku je následně vyhodnoceno finanční zdraví podniku; finanční zdraví podniku je tedy aktuální stav, který je výsledkem finančního chování podniku.

3 ZPŮSOBY ZPRACOVÁNÍ FINANČNÍ ANALÝZY

FA v širším pojetí znamená komplexní posouzení finančního zdraví podniku, v rámci kterého také odhadujeme, jak se bude vyvíjet finanční chování podniku. Vzhledem k tomuto náročnému úkolu je potřeba zajistit velký objem informací, který je poměrně dosti rozmanitý. Dle charakteru informace přiřazujeme metodu zpracování. Kromě různých výpočtů se setkáváme i s problematikou, kterou nejsme schopni kvantifikovat.

Podle Sedláčka (2011, s. 7), který ve své knize odkazuje na Kovanicovou s Kovanicem (1995), se klasická FA skládá ze dvou navzájem propojených částí:

- *kvalitativní* → ***fundamentální analýza,***
- *kvantitativní* → ***technická analýza.***

Toto rozdělení také uvádí Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 7), stejně tak Čižinská a Marinič (2010, s. 161). Sedláček (2011, s. 7) s Růčkovou (2015, s. 21) ještě tvrdí, že je možné dělit dále na ***ex post*** (orientované na minulost) a ***ex ante*** (orientované na budoucnost) analýzy.

3.1 Fundamentální analýza

Fundamentální analýza si vyžaduje širší spektrum znalostí ve více ekonomických oborech. Je částečně založena na subjektivních odhadech. Jsou potřebné zkušenosti odborníků a zkušenosti i přímých účastníků ekonomických procesů (Sedláček, 2011, s. 7).

Zhodnocení finančního zdraví podniku je více orientováno na budoucnost a vývojové tendence širšího okolí podniku (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 7).

Základem pro kvalitativní finanční analýzu je identifikace vnějšího prostředí firmy. Nývltová a Marinič (2010, s. 161) charakterizují fundamentální analýzu takto: *„Fundamentální analýza je změřená na hodnocení vnitřního a vnějšího ekonomického prostředí podniku v právě probíhající fázi životnosti a s ohledem na základní cíl podniku.“*

Růčková (2015, s. 41) klade důraz na potřebu znalostí vzájemných souvislostí ekonomických a mikroekonomických procesů.

Pro fundamentální analýzu používáme následující metody:

- SWOT analýza,
- metoda kritických faktorů úspěšnosti,

- metoda analýzy portfolia dvou dimenzí,
- Argentiho model,
- BCG matice,
- BSC – balanced scorecard (Seláček, 2011, s. 7),
- analýza trhu (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 7),
- PEST analýza,
- metoda kritických faktorů úspěšnosti – model 3C,
- analýza hodnoty zákazníka (Čižinská a Marinič, 2010, s. 161).

Metody BSC a Excellence Model jsou součástí mezinárodního měření finanční výkonnosti. Tento model zkonstruovala Evropská nadace pro management kvality (EFQM), (Čizinská a Marinič, 2010, s. 161).

3.2 Technická analýza

U technické analýzy vycházíme především z dat, které nám poskytuje účetnictví. Další potřebná data můžeme získat ze zdrojů, které se věnují různým statistickým srovnáváním regionů či národního hospodářství, z výročních zpráv společností či z prospektů cenných papírů (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 7). Podobnější informace o zdrojích dat pro technickou analýzu jsou popsány v následující kapitole.

Tato data se poté pomocí různých matematických, statistických a dalších algoritmizovaných metod dále zpracovávají (Sedláček, 2011, s. 9).

4 ZÍSKÁVÁNÍ DAT PRO FINANČNÍ ANALÝZU

Jak již bylo řečeno, finanční analýza je orientovaná na minulost. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 3) citují Sůvovou (1997): *„Finanční analýza je rozbor údajů o podniku, jejímž hlavním zdrojem je účetnictví.“* Díky informacím získaných prostřednictvím finančního účetnictví jsme schopni sledovat historické pohyby majetku a jeho zdrojů, včetně jejich provázanosti. Samotné informace by jen stručně zhodnotily minulost a byly by nedostačující. Z toho důvodu manažeři využívají finanční analýzy, kdy prostřednictví zpracování těchto historických dat získávají komplexní informace o daném podniku (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 3 - 4).

Dle Růčkové (2015, s. 21) by měla být data a informace pro FA kvalitní a zároveň komplexní. Proto je důležité zaměřit se současně na eliminaci dat a informací, které by mohly zkreslovat výsledky.

4.1 Účetní výkazy

Stěžejními podklady pro finanční analýzu jsou „produkty“ finančního účetnictví. Šteker a Otrusinová (2013, s. 15 a 16) definují finanční účetnictví následovně: *„Finanční účetnictví poskytuje informace o finanční situaci a výkonosti podniku podle celku, a to především ve vztahu k vnějšímu okolí. Tyto informace jsou podávány v podobě účetních výkazů za určité období a jsou určeny zejména externím uživatelům.“*

Mezi nejvýznamnější zdroje dat, které jsou tvořeny prostřednictvím finančního účetnictví, tedy patří následující účetní výkazy: ***rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow*** (přehled o peněžních tocích), ***přehled o změnách v základním kapitálu a příloha*** k účetní závěrce.

Pro finanční analýzu je kromě „čísel“, která získáváme pomocí zmíněných výkazů a znalosti položek ve výkazech, je nezbytné rozumět souvztažnosti těchto výkazů (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 21). Tyto vazby jsou znázorněny na obrázku č. 1.

Obrázek 1 – vazby účetních výkazů

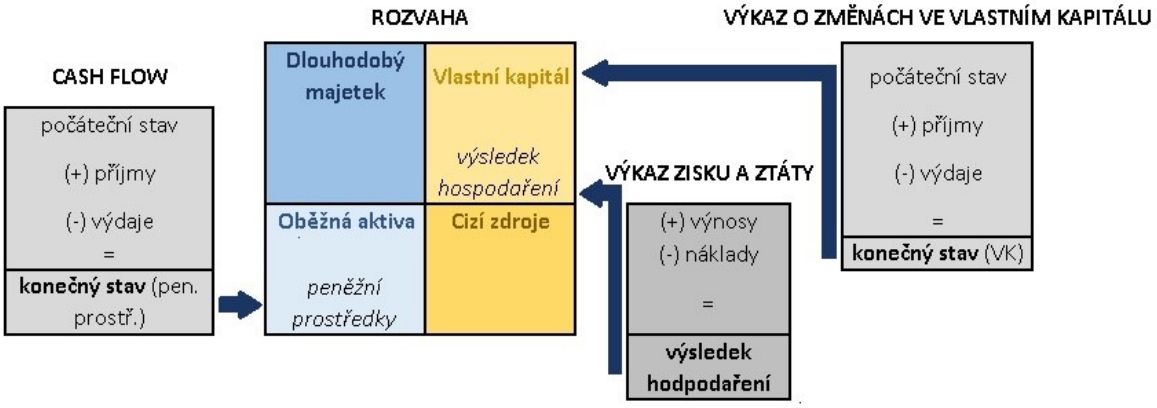

Zdroj: vlastní zpracování

Struktura o údajích rozvahy je vymezena legislativou:

- Obchodní zákoník č. 513/1991 Sb.;
- zákon č.563/1991 Sb., o účetnictví;
- vyhláška č.500/2002 Sb.;
- České účetní standardy (vydává Ministerstvo financí, podrobnější popis účetních metod), (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 21-22).

Významným mezníkem v účetnictví je novela zákona o účetnictví č. 221/2015 Sb., přičemž tuto novou legislativu doposud provází různé prováděcí vyhlášky. Od roku 2016 byly provedeny následující změny:

- byla zavedena kategorizace účetních jednotek (ÚJ) – cílem je pomocí kategorizace omezit povinnost zveřejňování některých účetních výkazů menším ÚJ,
- znovu zavedení jednoduchého účetnictví,
- zavedení různých sankcí pro nedodržování povinnosti vést účetnictví, nezveřejnění určitých dokumentů či neuschovávání účetních záznamů,
- zavedení definice rezerv,
- a další.

Pro tuto finanční analýzu jsou nejdůležitější změny v konstrukci rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V praktické části bude autorka s těmito změnami pracovat a pokusí se sjednotit různé výpočty položky z roku 2016 a položky starší 2016 (Daňový poradce Ing. Pavel Běhounek, ©2017)

4.1.1 Rozvaha

Rozvaha nám podává obraz o stavu majetku (aktiva) a zdrojích krytí tohoto majetku (pasiva). Ve finanční analýze zpravidla označujeme aktiva jako majetek a pasiva jako kapitál. Podle bilančního principu se vždy aktiva rovnají pasivům.

Strana aktiv je rozdělena do tří sloupců: brutto (stav majetku v ocenění dle zákona o účetnictví), korekce (opravné položky a oprávky příslušného majetku) a netto (brutto ponížené o korekce).

Rozvaha kromě zhodnocení příslušného období (tj. pro který rok je sestavována) obsahuje také údaje o položkách minulého období, a to vše v netto hodnotách (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 240).

4.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Tento dokument rozšiřuje rozvahu. Vysvětluje jednotlivé položky uvedené v rozvaze. Prostřednictvím odečítání nákladů od výnosů (bez ohledu na to, kdy vznikly příslušné příjmy a výdaje) sleduje výkaz zisku a ztráty tvorbu hospodářského výsledku (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 241).

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 37) definují náklady a výnosy následovně:

*„**Výnosy** můžeme definovat jako peněžní částky, které podnik získal z veškerých svých činností za dané účetní období bez ohledu na to, zda v tomto období došlo k jejich inkasu**.** **Náklady** pak přestavují peněžní částky, které podnik v daném období účelně vynaložil na získání výnosů.“*

Položky jsou stejně jako u předešlé rozvahy uváděny v hodnotách za sledované a za minulé období (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 241).

Výkaz zisku a ztráty sleduje tokové veličiny, tudíž se na rozdíl od rozvahy – ta sleduje stavové veličiny – vztahuje se k určitému časovému okamžiku.

Existují dvě varianty zobrazení nákladů a výnosů: ***horizontální a vertikální zobrazení***. Horizontální způsob počítá náklady a výnosy zvlášť bez ohledu na druh, vertikální způsob počítá náklady a výnosy společně a data jsou roztříděna podle druhů. Volba způsobu zpracování výkazu zisku a ztráty záleží na účetní jednotce, přičemž v praxi se většinou setkáváme s vertikálním zpracováním (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 28).

Další možnost sestavení výkazů je na základě ***druhového či účelového členění***. Knápková s Pavelkovou (2013, s. 37 a 38) popisují rozdíly takto: *„Druhové členění sleduje povahu nákladů, tj. jaké druhy nákladů byly vynaloženy.“ Účelové členění sleduje naopak příčinu vzniku nákladů, tj. na jaká účel byly vynaloženy.“* Příkladem může být: spotřeba materiálu (druhé členění) × náklady na výrobu (účelové členění).

Ačkoliv je použití účelového členění nákladů určitou konkurenční výhodou, výkazy jsou pro konkurenci hůře čitelné. Z toho důvodu podniky v drtivé většině používají druhové členění. Česká legislativa tak jako tak požaduje po českých podnicích při užití účelového členění uvedení do přílohy i druhové členění (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 38).

Společně s rozvahou je výkaz zisku a ztráty povinný pro všechny účetní jednotky bez výjimky (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 27).

4.1.3 Příloha k účetní závěrce

Příloha je, stejně jako rozvaha a výkaz zisku a ztráty, povinným dokumentem. Příloha rozšiřuje a dále vysvětluje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty.

V příloze jsou obsaženy informace o obecných údajích o účetní jednotce, údaje o osobách ovládající účetní jednotku, obecné účetní zásady a metody aplikované v dané účetní závěrce, atd. (Šteker a Otrusinová, 2013, s.241 - 242).

4.1.4 Cash flow

Cash flow je dalším dokumentem, který rozšiřuje a vysvětluje rozvahu a výkaz zisku a ztráty. Zde se konkrétně evidují příjmy a výdaje peněžních prostředků a ekvivalentů (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 243).

Cash flow je vytvářeno z důvodu nedostatečnosti výkazu zisku a ztráty. Výnosy a náklady jsou zaznamenány bez ohledu na to, kdy vznikly příjmy a výdaje. Aby podnik měl dostatečnou výši platebních prostředků, měl svou likviditu pod kontrolou, je CF nedílnou součástí finančního řízení, finanční analýzy (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 47-48).

Rozdíl mezi příjmy a výdaji za určitý časový úsek vyjadřuje celkový přírůstek či úbytek peněžních prostředků za dané účetní období.

Příjmy a výdaje jsou povinně členěny do třech oblastí:

- ***oblast provozní*** – základní aktivity podniku, příjmy a výdaje spojené s běžným chodem firmy;
- ***oblast investiční*** – nakládání s dlouhodobými aktivy;
- ***oblast financování*** – nakládání s dlouhodobými zdroji (vlastní i cizí).

CF se tedy svým charakterem podobá výkazu zisku a ztrát – tedy VH. Ztráta znamená úbytek vlastních zdrojů, což vnímáme negativně. Je důležité si uvědomit, že při hodnocení cash flow nemusí být záporný výsledek nutně negativní. Výsledek CF je tedy relativní a spíše musí být hodnocena struktura CF.

Výkaz cash flow je vystavován jako součást přílohy k účetní uzávěrce a je povinný pro účetní jednotky, které mají povinné ověření účetní uzávěrky auditorem (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 29-31).

Jsou známy dvě metody sestavení CF - přímá a nepřímá. ***Přímá metoda*** je kalkulována na základě skutečných plateb. Výhodou je zobrazení hlavní kategorie příjmů a výdajů. Nevýhodou však je, že CF nevypovídá o zdrojích peněžních prostředků a o jejich užití. ***Nepřímá metoda*** pracuje s výnosy a náklady, které jsou transformovány do příjmů a výdajů a vychází z výsledku hospodaření (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 49-51).

4.1.5 Přehled o změnách v základním kapitálu

Tento účetní výkaz podává informace o změnách základního kapitálu za celé účetní období (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 245). Změna vlastního kapitálu tedy znamená nabytí či pozbytí celkového bohatství podniku (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 57). Od změn v legislativě, které proběhly roku 2014 (vznik ZOK a úprava OZ) sestavují tento výkaz pouze finanční instituce (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 27).

4.2 Další zdroje dat

Dalším důležitým zdrojem může být výroční zpráva společnosti či Obchodní věstník (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 18). Výroční zpráva je pro finanční analýzu poměrně zajímavá, jelikož kromě zhodnocení minulých událostí, finančních i nefinančních informací, také obsahuje budoucí perspektivu firmy (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 247). Další klíčové informace lze vždy nalézt přímo na webových stránkách firem.

Mnoho důležitých informací pro zpracování finanční analýzy nalezeme také v analýzách zpracovávaných Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 18).

5 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY

Potřeba poznání, analyzování a zhodnocení podnikových procesů byla důvodem, proč díky vlastníkům (manažerům) podniků byla „vynalezena“ finanční analýza. Tyto subjekty však nejsou jediné, kterým může využití finanční analýzy přinést užitek.

Pokud jsme tvůrci finanční analýzy, je důležité rozlišovat, pro koho je FA vypracovávána. Každý druh uživatele má odlišné preference a zajímá se o jiný typ informací (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 17). Úkoly a účely FA mohou být tedy různé. To se pak odráží na tom, jaké metody a ukazatele jsou ve FA využity.

Šteker a Otrusinová (2013, s. 15) dělí uživatele finanční analýzy na interní a externí.

5.1 Interní uživatelé FA

Níže jsou blíže specifikovány jednotlivé typy interních uživatelů FA:

- ***management podniku*** – FA slouží jako podklad k rozhodování: operativnímu i strategickému řízení firmy (např.: schvalování investic, tvorba dlouhodobých a krátkodobých finančních plánů, analýza výnosnosti, a další);
- ***akcionáři a společníci (vlastníci)*** – FA slouží především jako zhodnocení efektivity vloženého vlastního kapitálu vzhledem k jejich očekávání, pokud má investor rozhodovací práva - FA slouží stejně jako u managementu firmy jako podklad pro rozhodování;
- ***zaměstnanci*** – pro tuto skupinu je důležité zhodnocení firmy z hlediska stability a perspektivnosti, schopnost podniku dostát svým závazkům (např. mzdy).

5.2 Externí uživatelé FA

Níže jsou blíže specifikovány jednotlivé typy externích uživatelů FA:

- ***banky*** – FA je důležitá pro posouzení bonity klienta, rozhodování a poskytnutí úvěru, identifikace rizika;
- ***pojišťovny –*** odvody zdravotního a sociálního pojištění;
- ***obchodní věřitelé*** – FA je využívaná pro výběr obchodních partnerů;
- ***odběratelé*** – očekávají požadovaný výkon, který je definovaná FA;
- ***investoři*** – pro tyto subjekty je důležité posouzení výhodnosti cenných papírů, rozhodování o investici a vhodném portfoliu cenných papírů;

- ***konkurenční firmy*** – porovnávají své výsledky s výsledky konkurence;
- ***statistický úřad*** – výsledky FA jsou využívány pro různé statistiky a zhodnocení celého národního hospodářství;
- ***finanční úřad*** – kontroluje odvod daní a dodržování předpisů;
- ***veřejnost, regionální orgány*** – tyto subjekty mají zájem na všeobecném blahu společnosti: rozvoj regionu, zaměstnanost, ochrana životního prostředí, atd. (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 11-12), (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 15).

6 METODY FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZY

V této kapitole budou stručně popsány kvalitativní metody, které budou v této práci později využity k analýze vybraného podniku.

6.1 SWOT analýza

Hanzelková (2009, s. 139) uvádí: *„SWOT analýza je zaměřená na identifikaci silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Lze ji využít k sumarizaci závěrů strategické analýzy. Jednotlivé závěry strategické analýzy třídí na interní slabiny a silné stránky a externí hrozby a příležitosti.“*

Již zmíněné 4 faktory jsou postupně charakterizovány a zpravidla bývají znázorněny v tabulce o čtyřech kvadrantech. Dle Mallya (2007, s. 85) jsou faktory rozděleny podle toho, zda vycházejí z vnějšího či vnitřního prostředí (viz obrázek č. 2).

Obrázek 2 – faktory SWOT analýzy

	klady	*zápory*
vnitřní prostřední	Strengsths	Weaknesses
vnější prostředí	Opportunities	Threats

Zdroj: vlastní zpracování

Každá negativní položka ve výčtu musí být opatřena návrhem řešení problému, které se dále užívá pro zpracování strategických cílů.

Mallya (2007, s. 84) vypichuje klíčovou informaci: *„Dobré strategie by měly stavět na zdrojích síly a využívat příležitosti.“*

Tato metoda nachází své uplatnění především v marketingu, nicméně spektrům oborů, které metodu využívají, je širší (například finanční analýza – podnikové finance). SWOT analýzu je možno využít pro strategické i pro operativní řízení. SWOT analýza může být použita pro zpracování souhrnné marketingové analýzy, která shrnuje výsledky různých aplikovaných marketingových analytických metod (Hanzelková, 2009, s. 139 a 145).

7 METODY TECHNICKÉ ANALÝZY

V této kapitole budou popsány a definovány vzorce metod (respektive jednotlivých druhů ukazatelů), které budou v této práci využity k tvorbě finanční analýzy vybraného podniku.

Existuje poměrně široké spektrum metod finanční analýzy. Výběr nejvhodnějších metod závisí na charakteru uživatele FA (viz kapitola č. 4), a také na dalších faktorech. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 73) definují tyto faktory následovně:

- cíl prováděné FA,
- dostupnost dat (jejich dostupnost a spolehlivost),
- možnosti výpočetní techniky a softwaru,
- doba a finanční zdroje, které jsou pro vyhotovení FA dostupné.

7.1 Metody FA

Metody FA jsou členěny na elementární a vyšší metody. Pro zpracování konkrétní finanční analýzy v praktické části práce autorka vybrala elementární metody, které jsou dále předmětem této kapitoly. Vyšší metody jsou náročnější na zpracování, je využíváno matematicko-statistických a nestatistických metod, kterými se tato práce zabývat nebude (Růčková, 2015, s. 142).

7.1.1 Analýza stavových (absolutních) ukazatelů

Tato metoda analyzuje data, která se vztahují k určitému časovému okamžiku a nejsou doposud nijak zpracovaná. Jedná se tedy o data obsažená v účetních výkazech. Tato metoda slouží k seznámení se s firmou a k základnímu zorientování se ve výkazech.

Pomocí těchto analýz sledujeme vývoj finanční situace a již v počátcích FA můžeme identifikovat existující problém (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 69).

Tyto ukazatele vypovídají o vývojových trendech a struktuře majetku. Pokud takto analyzujeme rozvahu, dělíme tuto analýzu zpravidla na majetkovou a kapitálovou strukturu. Analýza stavových ukazatelů je také využívána pro výkaz zisku a ztráty (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 66-67, s. 74).

7.1.1.1 Horizontální analýza

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 68) tuto metodu nazývají ***horizontální*** analýzou. V terminologii se shodují s Kubíčkovou a Jindřichovskou (2015, s. 83), které ovšem tuto analýzu nazývají také jako ***trendovou***.

Pokud sledujeme vývoj dat v průběhu let (pro zpracování FA je zvykem analyzovat období v intervalu 3-10 let), hovoříme o analýze horizontální (Sedláček, 2011, s. 13).

Horizontální analýza je však na obecné rovině proveditelná pouze při zkoumání dvou a více období. Pro posouzení změn v průběhu let jsou využívány různé metody výpočtu.

7.1.1.1.1 Rozdílové ukazatele horizontální analýzy

Dané období je porovnáváno pomocí rozdílu současného a minulého období. Získáváme tedy absolutní údaj o změně za dvě období. Používaný vzorec, kde: *i* je pořadové číslo období:

$$absolutní\ změna = ukazatel_{i+1} - ukazatel_i$$

V případě záporných hodnot výsledku musíme výsledek převést do absolutní hodnoty.

7.1.1.1.2 Procentní ukazatele horizontální analýzy

Pro srovnání svou období můžeme použít také procentní podíl. Výpočet provádíme pomocí vzorce, kde: *i* je pořadové číslo období:

$$\%\ změna = \frac{ukazatel_{i+1} - ukazatel_i}{ukazatel_i} \times 100\ [\%]$$

U tohoto způsobu však můžou nastat problémy s výpočtem. V případě nulové hodnoty minulého období jsme odkázáni pouze na rozdíl (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 84 a s. 91), (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 68).

7.1.1.2 Vertikální analýza

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 68) označují tuto analýzu za ***vertikální***. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s 92) s termínem souhlasí, nicméně dále tuto analýzu označují také jako ***strukturální***, zejména z důvodu zkoumání struktury majetku.

Dle změn ve struktuře majetku a kapitálu jsme schopni odhadnout, k jakým procesům došlo ve sledovaném období. V průřezu sledovaného časového intervalu jsme také schopni odhadnout trendy jednotlivých položek výkazu zisku a ztráty a výsledovky. Horizontální

a vertikální analýza se tedy prolínají a vzájemně doplňují (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 83).

Pomocí procentního rozboru zjišťujeme strukturu. Je zvolena základna (v případě majetku jí je celkový součet aktiv, u kapitálu celkový součet pasiv, ve výsledovce celkový součet nákladů pro náklady a u výnosů celkový součet výnosů, které budou položeny jako 100%). Ostatní položky dále vyjadřujeme poměrem k této základně. Tuto analýzu tedy zpravidla rozdělujeme zvlášť na kategorie: aktiva, pasiva, výnosy a náklady (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 68).

Kubíčková a Jindřichovská ve své publikaci (2015, s. 92 a 93) definují vzorec následovně (s úpravou autorky práce - označení indexu *i* písmenem *x*);

$$P_i = \frac{B_x}{\sum B_x} \times 100$$

kde:

i je pořadové číslo období

P_i je podíl *i*-té položky

B_x je sledované položka

$\sum B_x$ je součet položek stejné kategorie

7.1.2 Analýza tokových ukazatelů

Kubíčková a Jindřichovská (2015) tuto kategorii nevymezují, Knápková s Pavelkovou (2015, s. 83) do této analýza řadí metodu **cash flow** (viz kapitola 3.1.4.).

7.1.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Název tohoto druhu analýzy je odvozen od způsobu výpočtu. Až na výjimky bývá opět využíváno účetních dat z výkazů (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, 97).

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 83) tvrdí, že se jedná o ukazatele, které se orientují na řízení finanční situace podniku a na jeho likviditu, což lze dokázat také tím, že se tito autoři ve své publikaci se zmiňují pouze o čistém pracovním kapitálu.

Kubíčková a Jindřichovská (2015, 97) a Knápkovou a Pavelkovou (2013) rozšiřují a třídí tyto ukazatele do kategorií, které budou následně popsány v samostatných podkapitolách:

- ukazatele fondů finančních prostředků,

- ukazatele zisku na různých úrovních.

Pro účely finanční analýzy této práce jsou vybrány pouze některé metody a ukazatele příslušných kategorií.

7.1.3.1 Ukazatele fondů finančních prostředků

V této kategorii je zařazen již zmíněný čistý pracovní kapitál. Je možno také užívat názvu čistý provozní kapitál.

Obrázek 4 – kladný ČPK

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 3 – záporný ČPK

Zdroj: vlastní zpracování

Čistým pracovním kapitálem (Working Capital) rozumíme celkový objem aktiv, od kterého odečítáme objem krátkodobých závazků.

$$ČPK = OA - kr.CZ$$

Pomocí této rovnice zjišťujeme výši finančních prostředků, kterými firma bude disponovat po poplacení krátkodobých dluhů. Pro manažery podniku znamená tato hodnota jistý „manévrovací prostor“. S touto částkou je potřeba umět co nejefektivněji hospodařit. Pro tento důležitý úkol je potřeba ji tedy přesně vymezit.

Pokud se čistý pracovní kapitál dostane do záporných hodnot, znamená to, že krátkodobé dluhy jsou vyšší než krátkodobý majetek. Dlouhodobý majetek je tedy financován krátkodobým kapitálem (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 98-100). Včetně kladné varianty je tento případ zaznačen ve stručné rozvaze na obr. č. 3 a obr. č. 4.

7.1.3.2 Ukazatele zisku na různých úrovních

Ve finanční analýze nepracujeme pouze s „výsledkem“ výkazu zisku a ztrát. Existuje více druhů zisku, kdy při výpočtu různých ukazatelů vybíráme ten nejvhodnější druh zisku pro co nejrelevantnější výsledek. Užívané druhy jsou vyznačeny a popsány na obr. č. 5.,

kde:

EBITDA = Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization (zisk před nákladovými úroky, zdaněním a odpisy)

EBIT = Earnings before Interest and Taxes (zisk před nákladovými úroky a zdaněním)

EBT = Earnings before Taxes (zisk před zdaněním)

EAT = Earnings after Taxes (čistý zisk = výsledek hospodařené za účetní období)

Obrázek 5 – druhy zisku

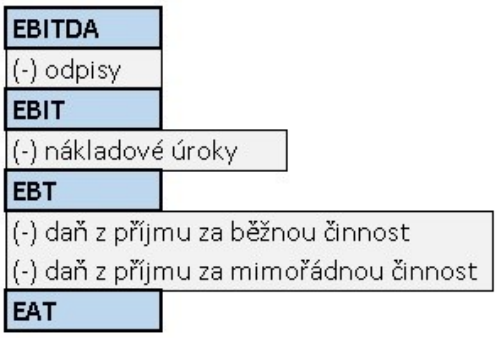

Zdroj: vlastní zpracování

(Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 44)

7.1.4 Analýza poměrových ukazatelů

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s.84) označují tento druh ukazatelů za základní druh ukazatelů pro finanční analýzu. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 117) charakterizují poměrové ukazatele jako jádro finanční analýzy.

Poměrové ukazatele jsou roztříděny tematicky do skupin, které charakterizují určitou stránku finanční situace podniku. Tyto ukazatele sledují poměr dvou a více položek z výkazů. Pro ukazatele kapitálového trhu jsou navíc využity informace, které vznikají na finančních trzích (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 117).

Tyto ukazatele dělíme na skupiny (dle Knápkové a Pavelkové):

- analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury;
- analýza likvidity;
- analýza rentability;
- ukazatele kapitálového trhu;
- další poměrové ukazatele.

7.1.4.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury – Leverage Rations

Tato skupina ukazatelů nám především vypovídá o výši rizika pro investory. Zpravidla platí, čím vyšší stupeň zadlužení, tím vyšší riziko. Čím vyšší riziko, tím vlastníci požadují vyšší výnos. Nicméně díky daňovému efektu (daňovému štítu) - prostřednictvím navýšení procenta zadlužení podniku snižujeme daňové zatížení podniku – je do určitého poměru cizí kapitál levnější než vlastní. Zároveň také nevýhodou cizího kapitálu, na rozdíl od vlastního, je omezená doba splatnosti. V tomto případě splácení věřitelům je upřednostněno před vyplacením vlastníkům, vlastníci tedy požadují vyšší výnos (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s 84-85).

Z těchto důvodů plynou důležité úkoly pro management – volba optimální kapitálové struktury za předpokladu finanční stability, maximalizace tržní hodnoty podniku a maximalizace výnosnosti pro vlastníky. Dalším důležitým kritériem je zjištění minimálních průměrných nákladů na kapitál pomocí výpočtu WACC (Weighted Average Cost of Capital), (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 141).

Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 140) shrnují faktory ovlivňující míru zadluženosti následovně: *„Míra, která je ještě přijímána jako běžná únosná pro věřitele a akcionáře, však závisí na mnoha faktorech, je různá v různých oborech, záleží na typu podniku, předmětu podnikání, výši zisku, stabilitě inkasa pohledávek, odvětví, ad.“*

Pro vzorce výpočtu uvedené v následujících kapitolách byla jako zdroj použita Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 85-88) – s výjimkou kapitoly ukazatel finanční páky a doba splácení dluhů.

7.1.4.1.1 Celková zadluženost

Je základním ukazatelem této skupiny. Doporučenou hodnotou je výsledek 30 – 60 % (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 85). Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 143) ideální hodnotu výslovně nevymezují, odkazují se na zlaté bilanční pravidlo financování (viz kapitola 6.2), tedy zhruba 50 %. Slavík (2013, s. 23) tvrdí, že ideální hodnota je 0,4.

$$celková\ zadluženost = \frac{CZ}{A}$$

7.1.4.1.2 Míra zadluženosti

Tento ukazatel bývá důležitý pro banky, které posuzují, jak velké riziko vyplývá z půjčky podniku. U tohoto ukazatele je také důležitý trend vývoje v posledních letech.

Důležitost při výpočtu je také kladena na hledisko splatnosti. Krátkodobé cizí zdroje jsou riskantnější než dlouhodobé (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 86).

$$míra\ zadluženosti = \frac{CZ}{VK}$$

7.1.4.1.3 Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji

Knápková s Pavelkovou (2013, s. 88) odkazují na další zlaté pravidlo financování (viz kapitola 6.2), kde DM by měl být kryt z VK a dl. CZ, tedy dlouhodobého kapitálu.

V případě, kdy je výsledek < 1, ČPK je záporný, DM je financováno z kr.CZ. Tuto strategii nazýváme agresivní strategií financování a podnik je podkapitalizován.

V opačném případě, při výsledku > 1, ČPK je kladný, DM je financováno částečně z kr.CZ a dokonce tuto situaci nazýváme konzervativní strategií financování a podnik je překapitalizován. V případě vyváženosti, výsledek je větší než 1 a pohybuje se těsně okolo této hodnoty, hovoříme o neutrální strategii financování (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 88-89).

$$krytí\ dl.majetku\ dl.kapitálem = \frac{VK + dl.CZ}{DM}$$

7.1.4.1.4 Ukazatel finanční páky

Pomocí tohoto ukazatele zjišťujeme, kolikrát celkové zdroje převyšují ty naše vlastní. Optimálním výsledkem (vzhledem k finanční páce) je hodnota 4.

$$ukazatel\ finanční\ páky = \frac{A}{VK}$$

Pro určení pozitivního či negativního dopadu finanční páky užíváme vztah:

$$ziskový\ účinek\ finanční\ páky = \frac{EBT}{EBIT} \times \frac{A}{VK}$$

(Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 143-144)

Dle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, s. 125) je výsledek > 1 situací, kdy je výhodné zvyšovat poměr cizího kapitálu ve struktuře, čímž bude docíleno vyššího ROE.

7.1.4.1.5 Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje schopnost podniku dostát svým dluhům na základě jeho zadluženosti. Tento ukazatel je pro finanční analýzu důležitý zejména při nestabilním vývoji EBIT. Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 87) tvrdí, že ideální hodnotou je výsledek 5 a více.

Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 148) jsou zastánkyně názoru, že hodnota 8 signalizuje bezproblémový podnik, hodnota 3 je kritický bod. Tyto hodnoty byly vyhodnoceny pro USA, pro ČR Kubíčková a Jindřichovská důležité body neuvádí.

Růčková (2015, s. 65) také tvrdí, že minimum je hodnota 3.

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

7.1.4.1.6 Doba splácení dluhů (cizích zdrojů)

Tento ukazatel vypovídá o době, za kterou je podnik schopný uhradit své dluhy. Ideální výsledek je 3,5 roku, minimální 1 rok.

$$\text{doba splácení dluhu} = \frac{CZ + \text{nákladové úroky}}{EBITDA}$$

(Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 148)

7.1.4.2 Analýza likvidity – Liquidity Ratios

Tyto ukazatele vypovídají o platební schopnosti podniku, schopnosti uhrazovat závazky a o likviditě. Existují tři vzorce likvidity o třech stupních. Všechny tyto vzorce jsou konstruovány na stejném principu: v čitateli je údaj o tom, čím je možno platit, ve jmenovateli je to, co je nutno zaplatit.

$$\text{zjišťovaná likvidita} = \frac{\text{čím platíme}}{\text{co je potřeba platit}}$$

Dle potřeby a míry jistoty dosazujeme za čitatele různé hodnoty.

Ve všech podkapitolách byly užity vzorce z publikace Knápková, Pavelková a Šteker (2013). Ve všech podkapitolách se za kr.CZ považují položky: krátkodobé závazky, krátkodobé finanční výpomoci a bankovní úvěry (Knápková, Pavelková a Šteker 2013, s. 91-92).

7.1.4.2.1 Ukazatel běžné likvidity (likvidita III. stupně)

Zde by měla pozornost směřovat ke struktuře zásob a pohledávek. Neprodejné zásoby by měly být odečteny od OA. Pohledávky po lhůtě splatnosti a nedobytné odečteny od kr.CZ. Doporučená hodnota se pohybuje v intervalu 1,5–2,5. Při výsledku < 1 je záporný ČPK a podniková likvidita je významně ohrožena. Naopak příliš vysoké číslo vypovídá o nevyužití finančních zdrojů - tato skutečnost platí pro všechny tři ukazatele (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 91-92). Hodnota 4 a více signalizuje významnější nevyužití prostředků.

V období hospodářského poklesu tyto hodnoty zpravidla rostou (zboží nejde na odbyt, hromadí se na skladech), v období konjunktury dochází ke snížení hodnoty (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 133). Sedláček (2011, s. 66) tvrdí, že hodnota 1,5 je dostačující. Růčková (2015, s.56) se také zmiňuje o intervalu 1,5 – 2,5 a poukazuje na to, že je někdy uváděna hodnota 2.

$$běžná\ likvidita = \frac{OA}{kr.CZ}$$

7.1.4.2.2 Ukazatel pohotové likvidity (likvidita II. stupně)

Dle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, s. 92) a Růčkové (2015, s. 56) se ideální hodnota pohybuje na intervalu 1-1,5 a v případě výsledku < 1 je podnik nucen začít prodávat zásoby. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 134) uvádějí interval 0,5-1,5, nicméně dodávají, že někteří analytici uvádějí interval 1-1,5. Stejně Knápková, Pavelková a Šteker (2013) poukazují na význam hodnoty 1. Sedláček (2011, s. 67) říká, že je významné sledovat poměr mezi běžnou a pohotovou likviditou (u různých typů firem se může výrazně lišit), přičemž hodnota pohotové likvidity by neměla klesnout pod hodnotu 1.

$$pohotová\ likvidita = \frac{kr.pohledávky +}{kr.CZ}$$

7.1.4.2.3 Ukazatel okamžité likvidity (likvidita I. stupně)

Dle Pavelkové, Pavelkové a Štekera (2013, s. 92) se ideální hodnota pohybuje na intervalu 0,2-0,5. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s 135) uvádějí hodnoty intervalu až 0,2-1. Sedláček (2011, s. 67) tvrdí, že minimální hranice je 0,2. Růčková (2015, s. 55) na základě americké literatury uvádí doporučenou hodnotu 0,9 – 1,1, pro Českou republiku by měla

být ideálně spodní hranicí hodnota 0,6, nicméně Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR vymezuje spodní hranici hodnotou 0,2. Před změnou legislativy, tedy před rokem 2016, bylo v odborné literatuře zvykem v čitateli uvádět KFM. Kalouda (2017, s.75) uvádí v čitateli finanční majetek, do čitatele tedy dosadíme součet KFM a peněžní prostředky.

$$okamžitá\ likvidita = \frac{finanční\ majetek}{kr.CZ}$$

7.1.4.2.4 Podíl ČPK na OA

Tento ukazatel nám podrobněji charakterizuje velikost ČPK a je zařazován do skupiny ukazatelů likvidity. Ideální hodnota se pohybuje mezi 30 % - 50 % (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 92).

$$podíl\ ČPK\ na\ OA = \frac{OA - kr.CZ}{OA}$$

7.1.4.3 Analýza rentability – Investment Returns

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 98) charakterizují rentabilitu jako schopnost podniku vytvářet nové zdroje na základě vložených zdrojů. Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 120) uvádí definici: *„Rentabilita je základní indikátor finančního zdraví podniku, označuje schopnost podniku zhodnocovat vložené prostředky ve formě zisku“.*

Stejně jako u likvidity, vzorce analýzy rentability mají podobný charakter (Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 120).

$$zjišťovaná\ rentabilita = \frac{co\ jsme\ získali}{co\ jsme\ vložili}$$

Všechny druhy rentability je potřeba posuzovat z dlouhodobého hlediska, krátkodobé výkyvy nejsou tolik významné. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 100)

Pro všechny podkapitoly byly užity vzorce z publikace Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 91-92).

7.1.4.3.1 Rentabilita vlastního kapitálu ROE (Return On Equity)

Tímto ukazatelem měříme výnosnost kapitálu, který vložili do podniku vlastníci.

Příznivé hodnoty jsou takové, které jsou vyšší než úroky dlouhodobých státních dluhopisů. Aktuální „bod zvratu“, tedy výnosnost státních dlouhodobých dluhopisů, je pro ČR

(2009–2024) 5,7 %. Tento typ investice je pro posouzení ROE používán z důvodu téměř nulového rizika (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 100).

U tohoto ukazatele je velice výhodné výsledky srovnat s výsledky příslušného odvětví, kdy opět zjišťujeme míru výhodnosti investice do podniku z pohledu investora a míru lukrativnosti podnikání z pohledu vlastníka (Růčková, 2015, s. 60).

$$ROE = \frac{EAT}{VK}$$

Kubíčková a Jindřichovská (2015, s. 122) uvádějí variantu s EBT v čitateli.

7.1.4.3.2 Rentabilita celkového kapitálu ROA (Return On ROA)

Tento ukazatel měří produkční sílu podniku bez ohledu na vlastnictví kapitálu.

$$ROA = \frac{EBIT}{A}$$

Existují dvě upravené alternativy tohoto vzorce. Do čitatele je také možno dosadit EAT či EAT + zdaněné nákladové úroky (Kubíčková a Jindřichovská, 2015, s. 124-125).

7.1.4.3.3 Rentabilita tržeb ROS (Return On Sales)

Tento ukazatel nám vypovídá o ziskové marži podniku. U tohoto ukazatele je vhodné srovnávat podniky v příslušném odvětví.

$$ROS = \frac{EAT}{tržby}$$

Pro srovnání s odvětvím je potřeba místo EAT dosadit do jmenovatele EBIT, aby naše výpočty neovlivňovaly rozdíly v daňových systémech různých zemí (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 98).

7.1.4.4 Řízení aktiv (ukazatele aktivity)

Pomocí analýzy ukazatelů aktivity zjišťujeme, zda je výše určitého druhu prostředků dostatečná pro současné či očekávané hospodářské aktivity.

7.1.4.4.1 Obrat aktiv

Je jedním ze základních vzorců a doporučovaná hodnota je minimálně 1, vyšší výsledky jsou pozitivní známkou finančního zdraví podniku. Nižší hodnoty naznačují nevyužití majetku, tedy neúměrně velkou majetkovou vybavenost.

$$obrat\ aktiv = \frac{tržby}{A}$$

7.1.4.4.2 Obrat DM

Podobný ukazatel jako obrat aktiv zaměřující se na investiční majetek. Výsledky obratu DM a aktiv jsou ovlivněny výší odpisů DM. Například v případě leasingu můžou být tyto hodnoty nadhodnoceny.

$$obratDM = \frac{tržby}{DM}$$

7.1.4.4.3 Doba obratu zásob, pohledávek, závazků

Pro tyto ukazatele existuje univerzální vzorec, do kterého si uživatel FA doplní potřebné položky, kde: za x doplňujeme zásoby, pohledávky či závazky:

$$doba\ obratu\ x = \frac{průměrný\ stav\ x}{tržby} \times 360$$

Výsledkem je počet dnů, za který projde položka transformačním procesem, který je ukončen přeměnou položky v peněžní prostředky. U doby obratu zásob je opět důležité srovnání s odvětvím. Při delším obratu pohledávek je potřeba zajistit více úvěrů, což povede k vyšším nákladům.

Pro dobré finanční zdraví (především pro dobrou úroveň likvidity) podniku je nutno zajistit, aby doba obratu závazků byla alespoň tak dlouhá, jako doba obratu pohledávek. V případě, kdy DO závazků je vyšší než součet DO zásob a DO pohledávek, jedná se o výhodnou situaci, jelikož tyto položky se navzájem zafinancují. Tato situace může mít ale negativní dopad na likviditu a je potřeba neustále hledat kompromis mezi likviditou a aktivitou (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 103-105).

7.1.4.5 Ukazatele kapitálového trhu

Tyto ukazatele využijí při finanční analýze společnosti, které jsou obchodovány na kapitálových trzích.

$$zisk\ na\ akcii = \frac{VH}{počet\ vydaných\ akcií}$$

Zde platí: čím vyšší výsledek, tím lépe.

$$P/E\ ratio = \frac{tržní\ cena\ akcie}{zisk\ na\ akcii}$$

Výsledky tohoto ukazatele se srovnávají s odvětvím. Pokud jsou hodnoty nižší, je to signál pro investory, že akcie jsou podhodnoceny.

$$dividendový\ výnos = \frac{dividenda\ na\ akcii}{tržní\ kurz\ akcie}$$

Ukazatel dividendový výnos vyjadřuje výnosnost vloženého kapitálu.

(Knápková, 2013, s. 109 – 110)

7.1.4.6 Další ukazatele

Kromě výše popsaných ukazatelů existuje ještě celá řada dalších, které například využívají přidanou hodnotu či počet zaměstnanců.

- přidaná hodnota/počet zaměstnanců
- přidaná hodnota/tržby
- přidaná hodnota/výnosy
- přidaná hodnota/aktiva
- tržby/počet zaměstnanců
- výkony/počet zaměstnanců
- osobní náklady/počet zaměstnanců
- a další

(Knápková, 2013, s. 111)

7.1.5 Souhrnné metody hodnocení

7.1.5.1 Du Pont rozklad

Obrázek 6 – Du Pontův rozklad

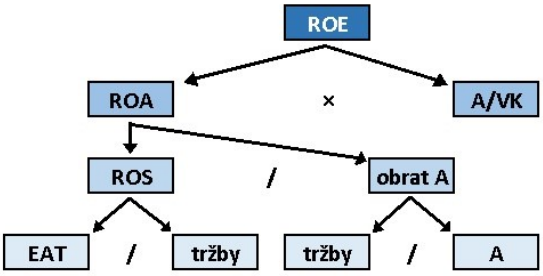

Zdroj: vlastní zpracování

Du Pontův rozklad je postupný rozklad rentability vlastního kapitálu za pomocí pyramidové soustavy ukazatelů. Smyslem této metody je analýza vazeb a závislosti těchto ukazatelů. Pyramidový rozklad ROE se provádí následovně, více obrázek č. 6. (Růčková, 2015, s. 76-77)

7.1.5.2 Ekonomická přidaná hodnota (Economic Value Added)

Na rozdíl od ekonomického zisku, v účetním zisku jsou zachyceny pouze náklady na cizí kapitál. Pomocí ekonomické přidané hodnoty EVA jsme schopni objektivně sledovat ekonomickou výkonost podniku.

Ukazatel je nejčastěji vyjadřován následovně:

$$EVA = NOPAT - WACC \times C$$

NOPAT zde znamená zisk z hlavní činnosti po zdanění, WACC jsou průměrné vážené náklady na kapitál a za C dosazujeme kapitál společnosti. Výsledek tedy informuje o tom, jak společnost za sledované období přispěla svou hlavní činností ke zvýšení (eventuálně snížení) hodnoty podniku.

(Knápková, 2013, s. 152)

7.1.5.3 Altmanův model

Tento model patří mezi bankovní modely, přičemž tento typ modelů informuje o tom, zda v nejbližší době firmě hrozí bankrot. Existuje více modifikací Altamova modelu.

Pro účely této FA bude použit model pro společnosti, které nejsou veřejně obchodovatelné.

$$Z = 0{,}717 * \left(\frac{OA}{A}\right) + 0{,}847 * \left(\frac{nerozdělený\ EAT}{A}\right) + 3{,}107 * \left(\frac{EBIT}{A}\right) + 0{,}42 * \left(\frac{VK}{CZ}\right) + 0{,}998 * \left(\frac{tržby}{A}\right)$$

Pro interpretaci výsledku existují tři kategorie. Pro hodnoty menší než 1,2 se firma nachází v pásmu bankrotu, ideálními hodnotami jsou 2,9 a vyšší – pásmo prosperity, mezi hodnotami 1,2 a 2,9 se nachází pásmo šedé zóny (Růčková, 2015, s. 79).

7.1.5.4 Skóre bonity

Tato metoda patří mezi bonitní modely. Pomocí tohoto modelu posuzujeme komplexně finanční zdraví podniku. Pomocí komplexnější rovnice vypočítáme hodnotu, kterou pak dle tabulek zařadíme do příslušného intervalu (více tabulka č. 1).

Tabulka 1 – skóre bonity

hodnoty DB	*zhodnocení finančního zdraví podniku*
SB > 2	pevné zdraví
SB = (1;2)	dobré zdraví
SB = (0,5;1)	slabší zdraví
SB < 0,5	křehké zdraví

Zdroj: vlastní zpracování

i ... průměrná úroková sazba

$$SB = \frac{EBIT/A}{i} + \frac{EAT/VK}{i(1-t)} + \frac{(OA-Zásoby)/kr.CZ}{1{,}2} + \frac{ČPK/zásoby}{0{,}7} + \frac{(EAT+odpisy)/CK}{0{,}3} + \frac{EBIT/úroky}{2{,}5}$$

7.2 Bilanční pravidla

7.2.1 Ekonomický normál

Vypovídá a sleduje provázanost dat na základě porovnání běžně používaných parametrů prostřednictvím nerovnic. Tato metoda slouží pro posouzení trendů ekonomiky podniku. Pokud zjistíme nedodržení systému nerovností, můžeme pomocí ekonomického normálu odhalit problém v hospodaření. Poté je potřeba vypracovat podrobnější analýzu.

Pro tuto práci byl použit zjednodušený vzorec, kde: Δ je změna (Růčková, 2015, s. 46):

$$\Delta\, EAT > \Delta\, přidaná\, hodnota > \Delta\, tržby < \Delta DHM < \Delta\, mzdy$$

7.2.2 Zlatá pravidla

7.2.2.1 Zlaté pravidlo financování

Toto pravidlo říká, že DM by měl být kryt vlastním kapitálem. Toto pravidlo je v rozporu se zlatým bilančním pravidlem financování. Ideální jednotný poměr neexistuje. Vhodný poměr pro daný podnik je dán několika faktory, jedněmi z nich jsou průměrné náklady na kapitál (Vochozka a Mulač, 2012, 2012. s. 95).

7.2.2.2 Zlaté pravidlo vyrovnání rizika

Toto pravilo doporučuje, že cizí zdroje by neměly převyšovat vlastní zdroje. Toto pravidlo je opět velice diskutabilní, vždy je potřeba vtáhnout ho vzhledem k charakteru dané analyzované společnosti (Vochozka a Mulač, 2012, 2012. s. 95).

7.2.2.3 Zlaté bilanční pravidlo financování

Slavík (2013, s. 24) tvrdí, že: *„Doba života majetku by měla odpovídat době trvání zdrojů, ze kterých je financován. Dlouhodobý majetek by měl být tedy financován z vlastních nebo dlouhodobých cizích zdrojů, krátkodobý majetek z odpovídajících krátkodobých zdrojů.“*

7.2.2.4 Zlaté pari pravidlo

Dle zlatého pari pravidla by měl být objem stálých aktiv menší než objem vlastních zdrojů. Toto pravidlo upřesňuje zlaté bilanční pravidlo financování (Vochozka a Mulač, 2012, s. 96).

7.2.2.5 Zlaté poměrové pravidlo financování

Slavík (2013, s. 24) toto pravidlo charakterizuje jako: *„Tempo růstu investic by nemělo předstihovat tempo růstu tržeb.“*

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 CHARAKTERISTIKA ANALYZOVANÉ SPOLEČNOSTI

V této kapitole bude přestavena analyzovaná společnost, celým jménem Casual food s.r.o.. Autorka se nejprve zaměří na stručný popis základních informací, dále bude analyzován předmět hospodaření a podnikatelská činnost podniku, právní forma, vedení a vlastnictví společnosti, vývoj počtu zaměstnanců, a v neposlední řadě bude stručně nastíněn celkový vývoj hospodaření podniku: vývoj tržeb a výsledku hospodaření (včetně srovnání s příslušným odvětvím) a vliv sezónnosti na tržby.

8.1 Představení společnosti

Tato společnost (IČ: 01581414) byla založena dne 10. 4. 2013 jako společnost s ručením omezeným, se sídlem: Bělehradská 858/23, Vinohrady, 120 00 Praha 2. Za celou dobu své existence nedošlo ke změně právní formy podnikání.

Tato společnost vlastní jednu provozovnu s názvem Barty´s food, se sídlem: Nám. Práce 1099/1, Zlín. Logo provozovny je na obrázku č. 7.

Obrázek 7 – logo

Zdroj: http://bartysfood.cz

8.1.1 Předmět podnikání

Dle Veřejného rejstříku a Sbírky listin je předmětem podnikání:

- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona,
- hostinská činnost *(první a druhý bod byl zapsán při vzniku společnosti),*
- prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin *(přidáno 4. srpna 2015).*

Dle klasifikace ekonomických činností (NACE-CZ) bychom Casual food zařadili do kategorie 56 – stravování a pohostinství.

Tato společnost provozuje ve Zlíně restauraci, která se typově nejvíce přibližuje fastfoodu. Restaurace se od klasického fastfoodu (například McDonald´s) odlišuje snahou o lepší péči o zákazníka na provozovně, je kladen důraz na čerstvost surovin, regionální původ hlavních surovin a „domácí“ výrobu většiny nabízených produktů.

Obrázek 8 – produktové portfolio

Zdroj: http://bartysfood.cz

Barty´s food má v nabídce burgery, bagety, saláty, polévky, snídaně, kávy, nápoje a drobné občerstvení, viz obrázek č. 8.

Je také provozován rozvoz jídla, které je možno si objednat přes internet či telefonicky. E-shop je spojený s oficiálními stránkami společnosti. Co se týče sociálních sítí, firma má profil na Facebooku, na kterém prezentuje zejména novinky restaurace.

Barty´s food se mimo jiné věnuje i zajištění občerstvení na různých akcích, tradičně tomu bývají Vánoční Zlínské trhy či hudební festival Master´s of Rock ve Vizovicích.

8.1.2 Orgány, společníci a základní kapitál

Základním kapitálem při vzniku 10. 4. 2013 byla částka 200 000 Kč, která v průběhu let existence podniku *nebyla* navýšena. Dle společenské smlouvy společníky (zároveň jednateli) při vzniku byli:

- **Jan Bartoník** – s vkladem 160 000 Kč
- a **Jiří Bartoník** – s vkladem 40 000 Kč

Pro oba dva společníky platily následující podmínky:

- 50 % vkladu bylo před podáním návrhu na zápis společnosti do OR - prostřednictví peněžitém převodem na zvláštní účet společnosti,
- 50 % vkladu mělo být uhrazeno nejpozději do 5 let (dle společenské smlouvy).

Dne 20. srpna 2013 došlo k převodu celkem 50 00 Kč (25% podílu na ZK) na pana **Michala Červenku** (nebyl nikdy jednatelem), v následujícím složení:

- Jan Bartoník převedl 30 000 Kč (tj. 18.75% svého podílu, 15% ZK) na Michala Červinku,
- Jiří Bartoník převedl 20 000 Kč (tj. 50 % svého podílu, 10 % ZK) na Michala Červinku.

Do konce roku 2013 byl splacen celý základní kapitál.

9.července 2015 Michal Červinka převedl svůj podíl zpátky na Jana a Jiřího Bartoníka v původním poměru, jakým kapitál nabyl, a skončil se svou účastí ve společnosti.

Vlastnictví ZK se v původním poměru navrátilo Janu a Jiřímu Bartoníkovi v poměru 80 %/ 20 %.

8.1.3 Vývoj průměrného počtu zaměstnanců

V průběhu let byl vždy celkový počet zaměstnanců deset. Změny proběhly pouze v podílu vedoucích pracovníků: do roku 2014 byli z 10 zaměstnanců řídící pracovníci dva, od roku 2015 pouze jeden.

Dle zákona o účetnictví bychom tento podnik zařadili do kategorie mikropodnik.

8.1.4 Tržby a hospodářský výsledek v průběhu let

Na grafu č. 1 můžeme vidět vývoj obratu v průběhu let 2013 – 2016. Rok 2013 budeme porovnávat s ostatními roky s rezervou, jelikož podnik zahájil svou výdělečnou činnost až v červenci 2013 a první měsíce se jednalo o „rozjezd“ podniku. Pokud bychom uvažovali, že podnik fungoval od začátku roku 2013 a tržby vynásobili dvěma, teoretický obrat pro rok 2013 by byl 2 823 812 Kč. Pro srovnání s rokem nadcházejícím, v roce 2014 narostly tržby o 11%. Na základě tohoto tvrzení lze konstatovat, že se podnik dobře uchytil a relativně ustálil již během prvního půl rok své existence.

Graf 1 – roční tržby 2013 - 2016

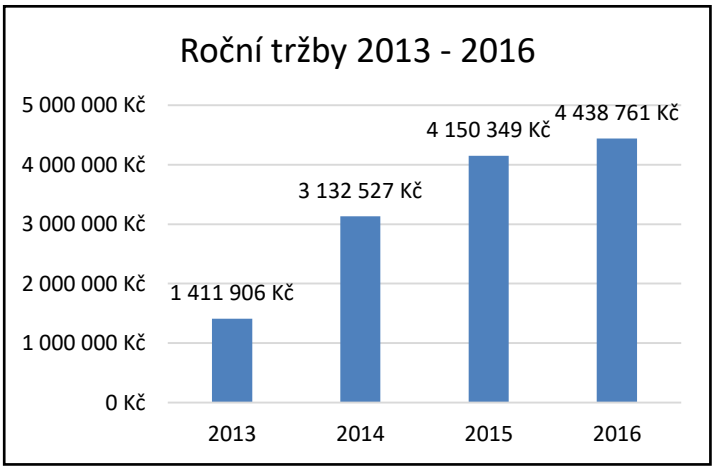

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2015 došlo k nárůst obratu o 32 % oproti roku 2014. Tuto hodnotu můžeme vnímat jako velice pozitivní. Nejvíce pozitivní a nejdůležitější informací však je, že tržby mají tendenci doposud růst exponenciálně, což je při budování nového podniku důležitým faktem pro budoucí stabilizaci a uchycení se na trhu.

V roce 2016 zaznamenáváme již ale pouze 7% nárůst obratu, což je vzhledem dosavadnímu rostoucímu trendu tržeb hodnota, která může vypovídat o překlenutí se z fáze nejistoty do fáze mladého „usazeného“ podniku, který stojí na prahu ziskovosti a úspěchu (tempo tržeb se může zpomalit), nebo může vypovídat o začínajících, zatím blíže nespecifikovaných, problémech. (Bennett, 2005, s 11)

Graf 2 – odhad tržby rok 2014, fce lintrend

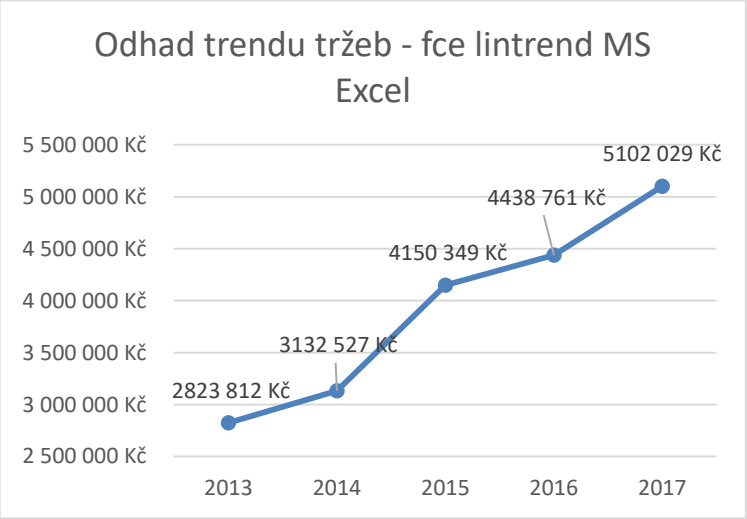

Zdroj: vlastní zpracování

Dle funkce lintrend (MS Excel) je pro rok 2017 predikovaná tržba zhruba 5 102 029 Kč. Pro výpočet jsme jako vstupní data za rok 2013 použili teoretickou hodnotu (skutečné tržby 2013 vynásobené dvěma). Vzhledem ke krátkému časovému horizontu, je tento odhad velmi hrubý, více graf č. 2.

Graf č. 3 znázorňuje vliv sezónnosti na tržby v rocích 2014 - 2016. Trend sezónnosti je poměrně výrazný. Hned za začátku roku v lednu 2014 vidíme poměrně vysoký obrat

Graf 3 – měsíční tržby 2014 - 2016, vliv sezónnosti

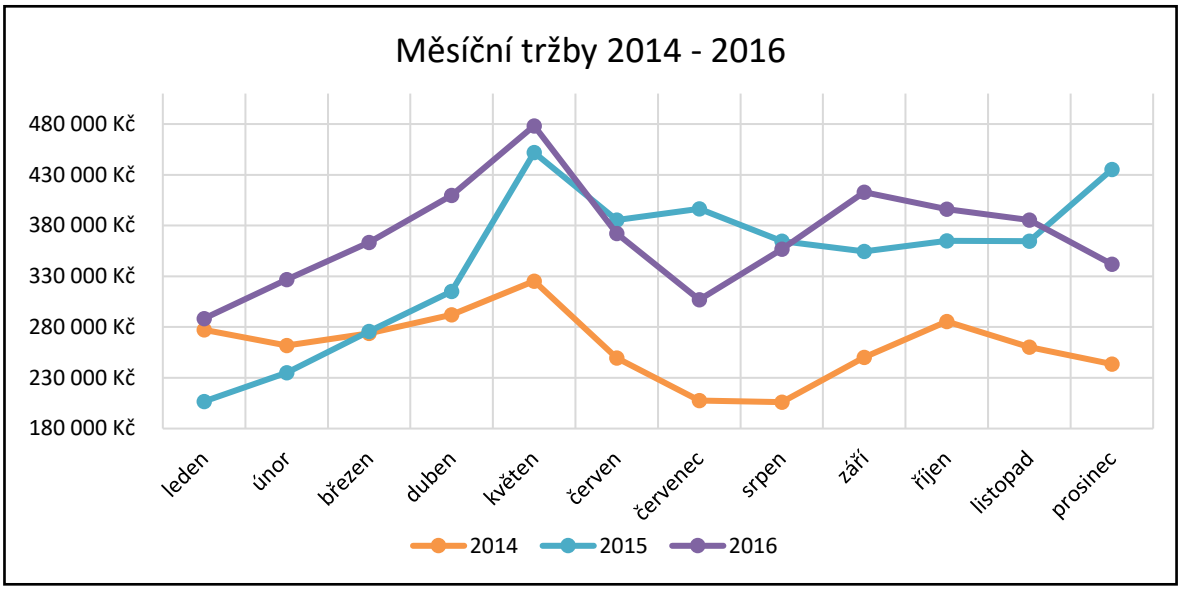

Zdroj: vlastní zpracování

vzhledem k obratu v únoru 2014, který byl navzdory ostatním měsícům nižší, než obrat lednový. Menší výjimky jsou dále patrné v roce 2015 u měsíců červenec a prosinec, kdy zaznamenáváme netypický nárůst tržeb, namísto očekávaného propadu, a to v absolutním rozdílu minimálně zhruba 70 000 Kč. Zbylé měsíce oscilují kolem pomyslného sezónního trendu.

Nejsilnějším měsícem bývá vždy květen, kdy tržby standardně dosahují svého maxima, dalšími silnými měsíci jsou září a říjen. Nejslabším obdobím je vždy začátek roku, kdy postupně tržby rostou až do května, červen až srpen zaznamenáváme propad, v průběhu podzimu tržby postupně zase klesají.

Na toto kolísání a propady v určitých měsících má vliv především organizace

Graf 4 – VH po zdanění 2013 - 2016

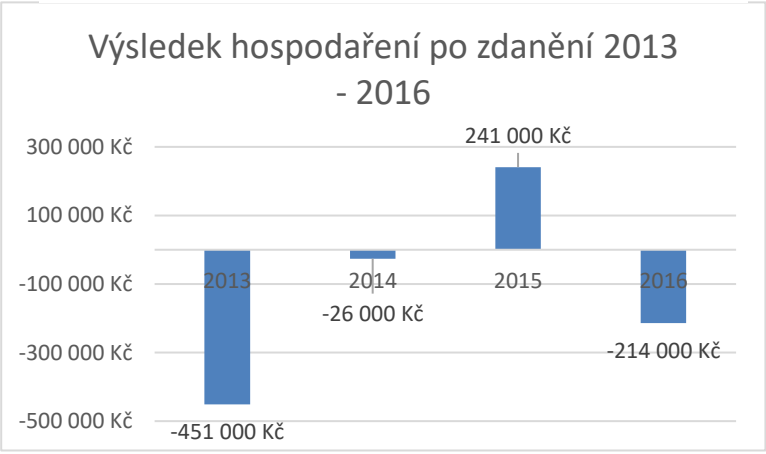

Zdroj: vlastní zpracování

vysokoškolského roku na zlínských fakultách (propad v zimních měsících) a období letních prázdnin, kdy velká část pracujících a studentů SŠ odjíždí na prázdniny. Věkové rozpětí klientely je tvořeno širším intervalem, tuto restauraci nenavštěvuje pouze specifická skupina lidí věkového průměru s malými směrodatnými odchylkami.

Graf č. 4 vypovídá o VH v letech 2013 – 2016. Prvního půlroku existence bylo dosáhnuto ztráty 451 000 Kč. V účetní uzávěrce byla tato skutečnost zdůvodněna rozsáhlými investicemi do dlouhodobého majetku při pořízení a vybavení provozovny a vysokými provozními náklady.

V roce 2014 byl VH snížen na záporných 26 000 Kč. Roku 2015 došlo k prvnímu zisku, a to konkrétně 241 000 Kč.

Záporné hodnoty v prvních letech jsou u stratupu běžným a očekávaným jevem. V průběhu let 2013 a 2015 měl EAT ryze a výrazně rostoucí charakter, což je nejdůležitějším faktem pozitivního vývoje startupu. V roce 2016 nicméně přichází zlom a společnost se dostává opět do výrazně záporných hodnot. Ztráta je téměř poloviční jako při startu podnikání. Z toho vyplývá otázka, co zapříčinilo tento razantní zlom. Velký podíl na ztrátě bude mít rozhodně rozsáhlejší investice do DM, zbylé příčiny autorka odhalí pomocí technické finanční analýzy.

Tabulka č. 2 je souhrnem důležitých dat této podkapitoly a pomocí poměrového ukazatele ROS je vyjádřena hodnota zisku (ztráty) na jednu korunu tržeb. Dále máme v tabulce ROS za odvětví pro porovnání. (MPO ČR, ©2005-2017) Tento ukazatel nám představuje pomyslnou marži podniku a vypovídá tedy o úspěšnosti hospodaření podniku. Jelikož se jedná o nově začínající podnik, zápornost hodnot v prvopočátku je irelevantní.

Tabulka 2 – VH a tržby, VH/tržby podniku a odvětví

	VH	tržby	ROS	ROS NACE
2013	-451 000 Kč	1 411 906 Kč	-0,319 Kč	0,062
2014	-26 000 Kč	3 132 527 Kč	-0,008 Kč	0,058
2015	241 000 Kč	4 150 349 Kč	0,058 Kč	0,082
2016	-217 000 Kč	4 438 761 Kč	-0,049 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2015 již bylo dosaženo takové hodnoty, abychom tržbám nepřisuzovaly ztrátu, ale zisk. Zisk z jedné koruny obratu je v odvětví v roce 2015 vyšší o 0,03 Kč, než u analyzované společnosti. Pomyslná marže je za odvětví roku 2015 vyšší o cca 41 %, než marže společnosti. Na jednu stranu z tohoto můžeme usoudit, že podnik by mohl více

zapracovat na navýšení efektivnosti jeho činnosti nebo snižovat náklady, nejlépe obojí zároveň, aby se více přiblížil průměru v odvětví. Přiblížením se průměru v odvětví si podnik zajistí vyšší ziskovost, výnosnost vloženého kapitálu, ale zároveň i konkurenceschopnost. Na stranu druhou však zůstává otázkou, v jaké míře je tato výtěžnost ovlivněna typologií tohoto podniku. Zjištěné hodnoty byly zpracovány z odvětví č. 56 – stravování a pohostinství. Tato množina podniků obsahuje různé typy: další fastfoody jako Casual food, mobilní stánky s občerstvením na jarmarcích, závodní a školní jídelny, menzy, cateringové služby, ale i například luxusnější restaurace - právě tyto podniky mají výrazně vyšší marži, než například obyčejný fastfood, který nemá šanci volit stejnou cenovou strategii jako luxusnější restaurace. Hodnoty naměřené u takových podniků mohou zkreslovat průměr a tlačit je vzhůru. Výsledný rozdíl 41 % mezi hodnotami Casual food a odvětvím by měl tedy sloužit spíše k orientaci a není potřeba se jím začít hned znepokojovat.

Roku 2016, jak již bylo řečeno, došlo opět ke ztrátě. V tomto případě můžeme hodnotit pouze ztrátu na 1 Kč tržby. Ačkoliv se zatím rok 2016 jeví pouze negativně, důležitým faktem je stále rostoucí trend tržeb (ačkoliv došlo ke zpomalení), respektive neklesající trend tržeb. Roku 2015 podnik dokázal, že i při nižších tržbách je schopen být více než uspokojivě ziskový. Rok 2016 musel tedy znamenat mimořádné investice, špatné hospodaření či kombinaci těchto dvou možností.

V době tvorby bakalářské práce nebyla bohužel data za odvětví 2016 ještě dostupná.

9 FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA

9.1 SWOT analýza

9.1.1 Strengths

Jako silnou stránku hodnotí autorka lokaci provozovny. Barty´s food se nachází v centru města, u hlavního tahu Zlínem, současně nedaleko fakulty multimediálních komunikací a fakulty managementu a ekonomiky UTB.

Velkou výhodou jsou zkušenosti a znalosti managementu. Majitel, zároveň manažer podniku, má ekonomické vysokoškolské vzdělání v oboru podniková ekonomika a především praxi v oboru jako zaměstnanec ve firmě, která byla typově prakticky obdobná jako Casual food. Tyto nabyté zkušeností z předešlé práce jsou pro manažera bezesporu velkou výhodou, jelikož porozuměl fungování firmy i z té „druhé stánky“, tedy z pohledu zaměstnance. Znalosti a zkušenosti využívá především v oblasti personalistiky a organizace práce.

Silnou stránkou této restaurace je jednoduchost nabídky a přípravy produktů. I přes ruční výrobu téměř každého komponentu a produktů samotných, není tato činnost časově nijak výrazněji náročná a nákladná. Díky jednoduchosti produktů trvá výroba poměrně krátkou dobu.

9.1.2 Weaknesses

Významná slabina je v oblasti personalistiky. V oboru, v jakém firma podniká, je bohužel zvyklostí vysoká fluktuace zaměstnanců. Tato skutečnost je způsobena nízkou mzdovou hladinou oboru a prakticky nulovými požadavky na kvalifikaci zaměstnanců pro příslušné pozice. S problémem je potřeba bojovat prostřednictvím zvyšováním mzdy, přívětivým systémem ohodnocení zaměstnanců, vhodným systémem benefitů, zvýšenou pozorností a péčí o stálé a osvědčené zaměstnance.

Značnou nevýhodou je omezený prostor provozovny. V nejsilnějších měsících či nárazových akcích (například Zlín film festival) dosahuje výše obratu k limitu objemu výroby, který je daný skromnější velikostí pracoviště. Navyšování obratu na jedné provozovně se tedy vzhledem k této skutečnosti nejeví jako reálné, jedinou možností je otevření další provozovny.

Z důvodu systému výroby produktů (každý produkt je vyráběn speciálně pro zákazníka, neskladují se tedy „do zásoby“ hotové produkty) a omezenosti kapacity výroby, může v případě nárazových vln zákazníků docházet k delší čekací době na hotový produkt. Tento problém je řešitelný pomocí analýzy obratu v průběhu dne.

9.1.3 Opportunities

Autorka velice pozitivně hodnotí podnikatelský záměr. Restaurace je orientována na čerstvost a zdravost surovin, což je aktuálním trendem mezi spotřebiteli. Rozmanitá nabídka, obsahující vegetariánské a veganské produkty, opět podporuje aktuální trendy v alternativní výživě.

9.1.4 Threats

Minimální čistá mzda vzrostla oproti minulému roku (v roce 2016 to bylo 9 900 Kč) na 11 000 Kč. Vzhledem k dosavadnímu vývoji minimální mzdy došlo na přelomu roku 2016 a 2017 k nejvýraznějšímu navýšení minimální mzdy za posledních 10 let. Tato skutečnost a příznivý růst ekonomiky způsobily růst mezd u prací podobného charakteru – u prací, kde jsou téměř nulové požadavky na kvalifikaci pracovníků a mzdy se pohybují nad minimem. Tuto hrozbu hodnotí autorka jako nejvýraznější, možná dokonce i alarmující, jelikož podnik se před touto událostí již delší dobu potýkal s dlouhodobějším nedostatkem zaměstnanců. Tyto poznatky lze vnímat jako doplňující k již zmíněné problematice fluktuace zaměstnanců v kapitole Weaknesses a je potřeba postupovat v souvislosti s již zmíněným návrhem řešení.

Nespornou hrozbou je síla konkurence. V blízkém okolí restaurace se nachází hned dva konkurenční fastfoody. Prvním konkurentem je McDonald´s. Druhým konkurentem je restaurace Bůrger, která i přes vyšší ceny představuje pro Barty´s food velikou hrozbu z důvodu stejně rozmanité nabídky a průměrné spokojenosti zákazníků na sociálních sítích. Další výraznou hrozbou je podnik Mr.Grill, který je ve vztahu k Barty´s foodu téměř substitutem. Opět se vyznačuje velkou spokojeností zákazníků na sociálních sítích a ceny jsou stejné či dokonce nižší. V tomto případě je důležité zvyšovat spokojenost stálých zákazníků prostřednictvím přetrvávající kvality produktů bez výkyvů, věrnostními bonusovými programy a příjemným a schopným servisem. Pro nalákání nových zákazníků by bylo vhodné investovat do marketingové kampaně.

10 TECHNICKÁ ANALÝZA

10.1 Analýza absolutních ukazatelů

10.1.1 Analýza rozvahy

Tabulka 3 – majetek společnosti

v tisících Kč	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*
A	514	513	472	724
DHM	320	314	237	393
OA	194	199	229	331
zásoby	40	29	32	32
dl.pohledávky				235
kr.pohledávky	113	151	168	32
peněžní prostředky	41	19	29	32
ČR			6	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 4 – kapitál společnosti

v tisících Kč	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*
P	514	513	472	724
VK	-251	-280	-38	-256
ZK	200	200	200	200
VH min.		-454	-479	-239
VH	-451	-26	241	-217
CZ	765	793	510	980
dl.závazky	508	521	217	377
kr.závazky	257	272	293	603

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 3 a č. 4 jsou hodnoty rozvahy společnosti v letech 2013 – 2016. V příloze č. 1 a č. 2 jsou uvedeny horizontální a vertikální analýzy rozvahy.

Dle poměru DM (firma vlastní pouze DHM z DM) a OA si může být jistí, že se nejedná o ryze kapitálově či materiálově intenzivní společnost. Podnik začínal s převažujícím DM (62,3 % roku 2013) a postupem času se poměr DM a OA přibližuje poměru 1:1.

Mírné snížení DM roku 2014 je způsobeno odepisováním majetku, a to i v průběhu let (pro vertikální a horizontální analýzu jsou použity netto hodnoty).

V roce 2015 byla vyřazena či prodána část DM. Zaznamenán byl téměř ¼ úbytek DM v roce 2015. Poměr DM a OA se více přiblížil 1:1. Toto umocnilo navýšení OA o 15,1%.

V roce 2016 došlo k první rozsáhlejší investici, DHM se navýšil o 65,8 % oproti roku 2015.

U oběžného majetku naopak zaznamenáváme výrazně exponenciální růst. Tabulka č. 5 ukazuje srovnání tempa růstu DM, OA a tržeb.

Tabulka 5 – srovnání tempa růstu DM a OA s tempem růstu tržeb

	2014/13	*2015/14*	*2016/15*
DHM	-1,9%	-24,5%	65,8%
OA	2,6%	15,1%	44,5%
Tržby za prodej zboží	112,8%	33,0%	11,0%

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 5 je patrné, že OA má exponenciální tendence růstu, zatímco rostoucí trend tržeb se výrazněji zpomaluje. Pokud navyšování OA proběhlo za účelem dosažení lepší plynulosti podnikových procesů a ČPK se pohyboval nad hodnotou 0, byl tento krok korektní. V případě navyšování DHM v posledním roce 2016 už ovšem nelze hovořit o korektnosti jednání. Jedna z finančních zásad negativně mluví o situaci, kdy investice rostou rychleji než tržby. V analyzované společnosti investice v roce 2016 měly o 54,8 % rychlejší růst, než byl růst tržeb. Tržby neměly skoro vůbec šanci na investici vydělat. Tento krok autorka hodnotí jako velice odvážný a významně ohrožující stabilitu podniku. Není tedy divu, že se podnik v roce 2016 dostal do fatální ztráty.

Dále se nám nabízí otázka, zda je OA v dostatečné výši, aby byl podnik schopen zabezpečit plynulý provoz při daleko větším nárůstu obratu. Podrobnější analýza této problematiky bude provedena v kapitole o likviditě a o ČPK.

Pro tuto otázku bude potřeba ještě zhodnotit strukturu oběžného majetku. Management při založení firmy počítal se zbytečně velkou potřebou peněžních prostředků a zásob do startu firmy, proto v roce 2014 došlo k snížení peněžních prostředků o 53,7 % a zásob o 27,5 %. Toto vykompenzoval nárůst pohledávek o 33,6 %. Otázkou je, zda to byl správný krok a podnik opravdu vlastnil přebytečně moc likvidních prostředků v podobě peněz a zásob.

Celkově pohledávky měly mírně rostoucí trend až do roku 2015, zde dosahovaly 36,5% podílu na celkových aktivech. Podnik totiž v letech 2013 – 2014 splácel kauci za prostory v hodnotě 120 000 Kč (provozovna má prostory v pronájmu). V roce 2014 tedy ostatní pohledávky činily cca 6 % z celkové hodnoty aktiv a v roce 2015 nabývaly procentuálního poměru 10,2 %. V roce 2016 došlo ke 81% snížení krátkodobých pohledávek

na 32 000 Kč, ale k nárůstu dlouhodobých pohledávek o 235 000 Kč (změna v účtování vratné kauce), takže celkové pohledávky dosahovaly 36,9% podílu na aktivech podniku – což je doposud nejvyšší hodnota. Zbytek OA (zásoby, peněžní prostředky) jsou ve výši 8,8 %, což vzhledem k typologii podniku autorka hodnotí jako na první pohled poměrně nízkou hodnotu.

Ještě v roce 2015 došlo k nárůstu peněžních prostředků o 52,6 % a k nárůstu zásob o 10,3 % oproti předešlému roku 2014. Zpočátku tedy docházelo k velkému snižování peněžních prostředků a zásob, o rok později k velkému navyšování. Podnik vykazuje nestabilní hodnoty, v prvních letech nejspíše hledal optimum OA. Nicméně nebylo by velkým překvapením, kdyby se podnik v roce 2014 potýkal s problémy plynulosti procesů ve firmě a nízkou likviditou.

Každý sledovaný rok dosahuje vlastní kapitál záporných hodnot. Společnost je prakticky tvořena jen z dluhů a vlastní zdroje nenabývají žádné hodnoty. Je tedy hrubě porušeno více pravidel financování - v tabulce č. 6 jsou vybrány hodnoty, které nám lépe znázorní bilanci majetku a kapitálu vzhledem k jejich struktuře.

Tabulka 6 – bilanční pravidla

	2013	*2014*	*2015*	*2016*
DHM	62,3%	61,2%	50,2%	54,3%
VK	-48,8%	-54,6%	-8,1%	-35,4%
dl.závazky	98,8%	101,6%	46,0%	52,1%
kr.závazky	50,0%	53,0%	62,1%	83,3%

Zdroj: vlastní zpracování

- Zlaté pravidlo bilancování – nedodrženo – DHM (DM) není kryt VK, respektive VK nekryje jakýkoliv majetek, jelikož je v záporných hodnotách.
- Zlaté pravidlo vyrovnání rizika – nedodrženo – CZ převyšují VK.
- Zlaté bilanční pravidlo financování – dodrženo první dva roky - DM je financováno dlouhodobými závazky první dva roky, v letech 2015 a 2016 je DM financováno částečně krátkodobým kapitálem.
- Zlaté pari pravidlo – nedodrženo – DM je vyšší než VK.
- Zlaté pravidlo financování – nedodrženo roku 2016 – více tabulka č. 6.

Základní kapitál je od vzniku společnosti neměnný, stále je v hodnotě 200 000 Kč.

Roku 2015 dosahovala neuhrazená ztráta téměř stejně tak velké hodnoty, jako je celý majetek podniku. Pokud bychom teoreticky uhradili tuto ztrátu výsledkem hospodaření příslušného roku (sečetli tyto hodnoty), dostali bychom hodnotu cca – 50%. Po sečtení hodnot VH a VH minulého období dostaneme hodnotu cca – 60%. Ačkoliv jsme v roce 2016 stáhli neuhrazenou ztrátu minulých let (byla financovaná kladným VH z 2015) o více než 50 %, stále můžeme rok 2016 pokládat za období, kdy si firma výrazně pohoršila.

Tyto dosavadní výsledky - zlomový ztrátový rok 2016 a celková velká ztráta minulých let, která se vleče s podnikem - bohužel odrazují potenciální investory.

I přes všechny předešlé negativní informace, v příznivém období roku 2015, kdy VH dosáhl překvapivých kladných hodnot 241 000 Kč, se podařilo dlouhodobé závazky „stáhnout“ o polovinu. Toto lze považovat za dobrou strategii - nejdříve se zbavovat dlouhodobých závazků, jelikož dlouhodobý dluh bývá zpravidla dražší. Celkově došlo v roce 2015 ke snížení CZ o 35,7 %. Vyplývající 7% nárůst krátkodobého dluhu je zanedbatelný.

V roce 2016 ale došlo velkému nárůstu dluhu. Celková hodnota CZ se oproti předešlému roku 2015 zdvojnásobila. Roku 2015 dosahovala hodnota dluhu výše celého majetku firmy, v roce 2016 dosahoval dluh 135,4 % majetku firmy. Roku 2016 se navýšily jak dlouhodobé závazky (o 73,7 %), tak krátkodobé (o 105,8 %). V příslušném roce došlo k navýšení DM k 65,8 % a OA 44,5 %, což dělá celkové navýšení majetku společnosti o 53,4 %. Naproti tomu došlo ale k navýšení CZ o 92,2 %, což nám dělá rozdíl 38,8 %. Tento rozdíl tedy nefinancoval nově pořízený majetek firmy, ale šel do nákladů (což je hodnota řádově ve statisících Kč). Více než třetina nově vzniklých dluhů financovala nově vzniklé náklady firmy (a výjimkou nákladů na změnu OA a DM). Podnik v roce 2016 nebyl ani zdaleka tak hospodárný, jak tomu bylo v roce 2015.

10.1.2 Analýza výkazu zisku a ztráty

Dle zisku a ztráty můžeme velice jednoduše analyzovat charakter společnosti podle činnosti, kterou primárně provozuje. Tabulka č. 7 je výkaz zisku a ztráty 2013 – 2016. V příloze č. 3 a č. 4 jsou uvedeny výsledky horizontální a vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty.

Z tabulky č. 7 vyplývá většina výnosů týkajících se hlavní činnosti firmy, což jsou tržby za prodej zboží. Dle výsledovky by se tedy firma nedala kategorizovat jako výrobní, ale spíše jako obchodní. Příprava jídla je tedy spíše brána jako skládání potřebných komponentů dohromady, než jako klasický výrobní transformační proces. Stejně tak hodnoty výsledovky v odvětví dle NACE 56 mají stejnou strukturu. U analyzované společnosti se s ohledem na celkové výnosy setkáváme pouze výjimečně s tržbami za prodej výrobků a služeb (řádově v desetinách procent), stejně tak analyzovaná skupina podniků dle NACE 56 nemá dokonce žádné výnosy v této oblasti. Položka ostatní výnosy obsahuje převážně státní dotace za zaměstnance.

Tabulka 7 – výkaz zisku a ztráty

v tisících Kč	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*
Tržby za prodej výrobků a služeb		12		4
Tržby za prodej zboží	1409	2999	3990	4430
Výkonová spotřeba	1429	2250	2823	3115
Osobní náklady	370	714	941	1378
Úpravy hodnot v pr. ob.	0	58	93	99
Ostatní provozní výnosy	3	122	160	5
Ostatní provozní náklady	42	56	32	33
Provozní výsledek hospodaření	-429	55	261	-186
Nákladové úroky	20	14	7	9
Ostatní finanční náklady	2	67	13	18
Finanční výsledek hospodaření	-22	-81	-20	-27
Výsledek hospodaření před zdaněním	-451	-26	241	-213
Daň				1
Výsledek hospodaření po zdanění	-451	-26	241	-214

Zdroj: vlastní zpracování

Významnější část fixní výkonové spotřeby tvoří nájemné a energie. Tyto hodnoty se pohybují okolo 60 000 Kč měsíčně. Tato částka představuje 2-3 % z celkových nákladů. Další menší částí výkonové spotřeby jsou náklady na operativní leasing.

Předpokládáme, že nejvyšší podíl na výkonové spotřebě budou mít náklady na zboží.

Důležitou složkou nákladů jsou osobní náklady, které mají rostoucí trend. Toto připisujeme průběžnému každoročnímu navyšování minimální mzdy od roku 2013. S tímto vývojem můžeme počítat i do budoucna, jelikož tempo zvyšování minimální mzdy se poslední dobou zrychluje. Od roku 2013 jsme pro rok 2017 (minimální mzda

11 000 Kč) zaznamenali meziročně nejvyšší přírůstek minimální hrubé mzdy, a to o 1 100 Kč.

Odpisy mají rostoucí charakter, toto je zapříčiněno drobnějšími investicemi v průběhu života podniku. Rozsáhlou investici z roku 2016 a náklady na její odpisy pocítíme až ve výkazu zisku a ztráty za rok 2017.

Ačkoliv je podnik velice zadlužený, jeho nákladové úroky dosahují poměrně nízkých hodnot (maximálně 1% podíl na celkových nákladech). Do roku 2015 mají dokonce výraznější klesající charakter, roku 2016 stouply o 29 % z důvodu nárůstu dluhu. Způsoby a formy financování cizím majetkem jsou vhodně zvoleny, a i přes obrovský dluh společnosti jsou naštěstí pro daný podnik tyto cizí zdroje poměrně levné.

Daň je každý rok nulová, podnik si přenáší ztrátu z minulých let do dalšího období, aby si tímto snížil základ pro daň z příjmu.

Tabulka č. 8 je odhadem do budoucna, za jakou dobu by byl podnik schopný uhradit svou ztrátu a dostat se na poměr VK a CZ, při kterém je schopný být finančně stabilní a mít pozitivní výhledy do budoucnosti.

Tabulka 8 – predikce splácení dluhu společnosti

v tisících Kč	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*
VK	-36	184	404	420	420	420
ZK	200	200	200	200	200	200
VH min.	-456	-236	-16	0	0	0
VH	220	220	220	220	220	220
CZ	980	980	980	776	556	336

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud byl podnik roku 2015 schopný dosáhnout 241 000 Kč, predikci jsme postavili na odhadu, že by podnik mohl mít potenciál následující období dosáhnout EAT alespoň 220 000 Kč v průměru, vzhledem k tomu, v jaké fázi hospodářského cyklu se ekonomika nachází.

Vzhledem k tomu, že úroky na cizí kapitál jsou u stávajících dluhů poměrně nízké a je všeobecným pravidlem, že CZ je většinou levnější než VK a VK na sebe (na rozdíl od CZ) váže riziko vlastníka, budeme se nejprve snažit ztrátu z minulých let vykompenzovat odhadovaným kladným čistým ziskem společnosti. Po uhrazení ztráty se budeme soustředit především na splacení dlouhodobých dluhů.

Dle tohoto odhadu je schopen podnik (při EAT pohybujícím se okolo 220 000 Kč) uhradit ztráty a stát se finančně stabilním zhruba v roce 2022. V tomto roce by byl poměr CZ/A cca 44 %, což je dle následující kapitoly 10.2.1. zhruba průměrné zadlužení ostatních firem v odvětví.

10.2 Analýza poměrových ukazatelů

10.2.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

V tabulce č. 9 jsou znázorněny výsledky jednotlivých ukazatelů této kapitoly včetně srovnání s odvětvím. Pro rok 2016 nebyla zjištěna data ukazatelů úrokové krytí a doba splácení dluhů.

Tabulka 9 – analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

	2013	*2014*	*2015*	*2016*	*NACE 2013*	*NACE 2014*	*NACE 2015*
celková zadluženost	1,49	1,55	1,08	1,35	0,45	0,41	0,38
míra zadluženosti	-3,05	-2,83	-13,42	-3,83	0,86	0,71	0,62
krytí DM dl.kapitálem	0,80	0,77	0,76	0,31	1,27	1,36	1,52
ukazatel finanční páky	-0,49	-0,55	-0,08	-0,35	0,52	0,58	0,61
ziskový účinek fin. páky	-1,96	-1,19	-12,79	-2,75	1,59	1,58	1,47
úrokové krytí	-23,55	-2,86	33,43	-24,78			
doba splácení dluhů	-1,67	-8,23	3,67	-3,07			

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel celkové zadluženosti nám nastiňuje skutečnost, že cizí zdroje převyšují celková aktiva a to ve všech letech. Dle zjištěných hodnot by se na základě analýzy odvětví měla hodnota celkové zadluženosti pohybovat okolo hodnoty 0,42.

Z důvodu záporných hodnot VH a neuhrazení ztrát z minulých let, byl každý rok VK záporný. Záporné hodnoty vychází tudíž i pro ukazatele „míra zadlužení“. V pravé části tabulky opět vidíme neměřené hodnoty u konkurence.

V rámci ukazatele krytí dlouhodobého majetku bylo v průběhu let 2013 - 2015 dosaženo hodnoty pohybujících se okolo 78 %, jednoznačně tedy hovoříme o agresivní strategii financování, současně DM je po celou dobu kryt částečně krátkodobým kapitálem, což ve výsledku znamená, že je porušeno zlaté bilanční pravidlo financování. Roku 2016 bylo dosaženo dokonce alarmující hodnoty 0,31.

Ukazatel finanční páky rozšiřuje a je modifikací celkové zadluženosti a míry zadluženosti. Opět není dosaženo doporučených minimálních hodnot a vzhledem k zápornosti VK jsou i výsledky tohoto ukazatele záporné a hodnoty jsou opět velice nepříznivé.

Ziskový účinek finanční páky je záporný, společnost by se nadále neměla více zadlužovat. Vzhledem k záporným hodnotám různých forem zisku může být tento ukazatel zkreslen, vhodné by bylo tuto problematiku rozpracovat pomocí analýzy WACC.

U úrokového krytí jsme v prvních dvou letech z důvodu záporného VH zjistili záporné hodnoty ukazatele. Cena dluhu byla zaplacena dluhem. V roce 2015 bylo dosaženo více než uspokojivé hodnoty 33,43. Společnost v roce 2015 neměla sebemenší problémy uhradit cenu zapůjčeného kapitálu.

U doby splácení dluhů v letech 2013 – 2014 a 2016 jsou hodnoty irelevantní. V roce 2015, kdy došlo ke kladnému VH, jsou výsledky velice pozitivní – 3,67 – minimální hranicí je 3,5 roku.

Skutečnost vysokého zadlužení narušuje finanční stabilitu, což jsme již zjistili v kapitole, byly analyzovány výkazy za pomocí horizontální a vertikální analýzy. Poslední dva ukazatele - úrokové krytí a doba splácení dluhů - vypovídají o tom, že i přes vysoký dluh je firma schopna hradit nákladové úroky a „normálně fungovat“, pokud se tedy firmě zadaří mít kladný VH.

10.2.2 Analýza likvidity

Vzhledem k nepříznivým výsledkům, které jsme analyzovali v předchozích kapitolách, byly očekávány taktéž nepříznivé výsledky v této kapitole. Prakticky všechny hodnoty jsou nižší, než odborníci doporučují. Výpočty všech tří úrovní likvidity jsou zaznačeny v tabulce č. 10, včetně hodnot zjištěných u konkurence v odvětví (MPO ČR, ©2005-2017).

Tabulka 10 – analýza likvidity

	2013	*2014*	*2015*	*2016*	*NACE 2013*	*NACE 2014*	*NACE 2015*
likvidita III	0,75	0,73	0,78	0,55	5,88	4,14	4,90
likvidita II	0,60	0,63	0,67	0,11	5,57	3,97	4,73
likvidita I	0,16	0,07	0,10	0,05	1,81	1,25	1,62

Zdroj: vlastní zpracování

Největším problémem je likvidita III. stupně. U toho ukazatele se literatura shoduje v tvrzení, že spodní hranicí tohoto ukazatele je hodnota 1,5. Kritickou hranicí je hodnota 1,

kdy je ČPK nulový. V žádném z analyzovaných roků není výsledek roven či větší než jedna. Hodnoty se pohybují okolo 0,75, což značí, že ČPK je záporný. V roce 2016 je hodnota dokonce 0,55, tedy sotva poloviční, než je spodní hranice. Je tedy významně narušena finanční stability firmy, což znamená, že krátkodobými prostředky nejsme schopni uhradit krátkodobé závazky. Při potřebné úhradě krátkodobých dluhů by byla firma nucena „šáhnout" do dlouhodobého majetku. Vzhledem k nízké likvidnosti dlouhodobého majetku by firma nemusela být schopná dostát svým závazků a existence firmy by byla ohrožena. Časový nesoulad majetku a kapitálu tedy ohrožuje existenci společnosti.

Stejně tak likvidita II. stupně dosáhla nepříznivých výsledků. Hodnoty se pohybují okolo čísla 0,635, přičemž v roce 2016 dokonce tento ukazatel z důvodu enormního nárůstu krátkodobého dluhu nabyl hodnoty 0,11. Výsledky likvidity III. stupně se rovnaly poloviční hodnotě, než je doporučená spodní hranice dle odborníků. V případě výsledků likvidity II. stupně můžeme mluvit o relativně lepší situaci (až na rok 2016), většina odborníků doporučuje spodní hranici 1. Existují však i výjimky s doporučením nižší hodnoty. Rozdíl u II. likvidity není tedy tak markantní jako u likvidity III. stupně (opět s výjimkou roku 2016).

Zatím co předešlé dva stupně likvidity se v průběhu let s rozdílem pouhých pár setin vyvíjely poměrně rovnoměrně (opět s výjimkou roku 2016), u likvidity I. stupně jsou zaznamenány velké výkyvy. Největší propad jsme zaznamenali v roce 2014, kdy byla naměřena hodnota 0,07. V roce 2016 byla dále tato hodnota překonána o 0,02. Mnoho odborníků včetně Ministerstva průmyslu a obchodu ČR uvádí spodní hranici 0,2, bohužel i likvidita I. stupně, jako všechny likvidity předešlé, nesplňuje toto minium, která je podmínkou finanční stability podniku. V roce 2014 byly výrazněji sníženy peněžní prostředky. Tato skutečnost byla přisuzována nepřiměřenému odhadnutí objemu peněžních prostředků do startu podniku a následující rok proběhlo potřebné snížení. V předchozích kapitolách se objevila otázka, zda úprava struktury OA byla správným rozhodnutím. Tento postup autorka hodnotí jako neefektivní a výrazně ohrožující stabilitu podniku.

Pro tyto ukazatele je opět důležité posouzení charakteru sledovaných veličin. Pokud budeme hodnotit poměr minimální doporučené hranice s průměrným výsledkem za analyzovaná léta, nejpozitivněji se jeví likvidita II. stupně, kde je procentuální rozdíl poměrně nejmenší. Z této skutečnosti jednoznačně usoudíme, že podnik má nejspíše nedostatek zásob a především peněžních prostředků. Pro provozní účely může být hladina

zásob dostačující, nicméně pokud máme mluvit o finanční stabilitě, podnik musí mít utvořené rezervy pro různé výkyvy transformačního procesu, nejlépe právě v nejlikvidnější formě – tzn. peníze na účtech či v hotovosti.

Stejně tak likvidita I. i III. stupně dosahuje sotva poloviny doporučené minimální hranice. Pro analyzovanou společnost by tedy bylo výhodné navýšit peněžní prostředky stejně tak, jako zásoby.

Celkově jsou všechny likvidity výrazně ovlivněny vysokým podílem dluhů ve firmě. V každém roce jsou krátkodobé závazky včetně bankovních výpomocí vyšší či ve stejné výši, jako celkový oběžný majetek. Roku 2016 byly krátkodobé dluhy téměř dvojnásobné.

Rok 2016 autorka hodnotí jako krizi likvidity podniku. Podnik by se měl při kompenzování dluhů primárně zaměřit na snižování krátkodobého dluhu na úroveň, která zjistí dostatečnou likviditu.

10.2.3 Analýza rentability

Tabulka č. 11 je analýzou rentability včetně srovnání s odvětvím (MPO ČR, ©2005-2017).

Naměřené hodnoty rentability vlastního kapitálu ROE jsou všechny (s výjimkou roku 2015) irelevantní, jelikož VK i EAT byly zápornými hodnotami a nemá smysl se výsledky dále zabývat. Pro rok 2015 vychází ROE v záporných hodnotách, žádná zhodnocení vlastníkům vložený kapitál nepřinesl, jelikož tento vlastníky vložený kapitál je v praxi zcela vlastněn věřiteli.

Výnosnost VK za odvětví se pohybuje zhruba kolem 15 %. Za poslední dva roky (2015 a 2016) nedosáhla výnosnost desetiletých státních dluhopisů ani 1 %, pohybuje se v desetinách %. Podnikání v odvětví je rozhodně ziskovější záležitostí, než jsou investice do státních dluhopisů. Tento fakt je pro podnik klíčovou informací o tom, že snaha o podnikání v tomto odvětví má jistý smysl (Kurzy.cz, ©2017).

Tabulka 11 – analýza rentability

	2013	*2014*	*2015*	*2016*	*NACE 2013*	*NACE 2014*	*NACE 2015*
ROE			-6,34		0,17	0,15	0,15
ROA			0,50		0,13	0,11	0,13

Zdroj: vlastní zpracování

Výnosnost celkových aktiv dosahuje v letech 2013, 2014 a 2016 záporných hodnot, zejména z důvodu záporného VH a z důvodu vysokých počátečních investic při vzniku

podniku, a je tedy opět irelevantní tyto hodnoty dále zkoumat, výsledky jsou opět zavádějící. V roce ukazatel ROA dosáhl výsledku 50 %, což je víc než velice pozitivní výsledek. Tato hodnota nám říká, že 1 Kč hodnoty majetku podniku nám přinesla 0,5 Kč zisku před zaplacením nákladových úroků a daně (která je v našem případě nulová). Ve srovnání s odvětvím, kde tato hodnota dosahuje sotva v průměru 12 %, má podnik oproti průměru v odvětví velice velkou výtěžnost z majetku, což je jeho konkurenční výhodou a silným potenciálem.

ROS byl analyzován v kapitole 7.1.4.

10.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Již v předchozích kapitolách jsme zjistili, že podnik jde cestou agresivní strategie financování a jeho čistý pracovní kapitál dosahuje záporných hodnot. V této kapitole si více rozebereme tuto problematiku a pokusíme se navrhnout ideální poměr položek, které nám zajistí nenulový ČPK, tedy neutrální strategii financování. V rámci této příležitosti analyzujeme ideální strukturu OA, na základě doporučených minimálních hodnot různých stupňů likvidity, jelikož problematika likvidity s ČPK poměrně úzce souvisí.

Tabulka 12 – analýza ČPK a návrh struktury OA v kombinaci s likviditou

v tisících Kč	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*návrh*	*návrh/2016*
kr.závazky	257	272	293	603	261	-57%
OA	194	199	229	331	418	26%
zásoby	40	29	32	32	50	56%
dl.pohledávky	0	0	0	235	170	-28%
kr.pohledávky	113	151	168	32	86	168%
peněžní prostředky	41	19	29	32	176	449%
ČPK	-63	-73	-64	-272	157	
				likvidita III	1,60	
				likvidita II	1,00	
				likvidita I	0,67	

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce č. 12 jsou ve sloupcích pro roky 2013 – 2016 výsledky ČPK na základě analyzovaných jednotlivých let. Přesně dle očekávání je ČPK záporný řádově v desetitisících Kč.

Sloupec s názvem „návrh“ zobrazuje návrh na ideální strukturu OA, ideální strukturu poměru OA a kr.CZ na základě doporučované minimální likvidity. Podmínky pro návrh

doporučených hodnot byly: likvidita III. = 1,5; likvidita II. = 1; likvidita III. = 0,5. Další podmínkou byla nenulovost ČPK a zachování růstového trendu OA. Na základě těchto několika podmínek by měla být zajištěna finanční stabilita podniku. Tento úkol autorka řešila pomocí funkce Řešitel programu MS 2010 Excel.

Poslední sloupeček s názvem „návrh/2016“ obsahuje aplikace horizontální analýzy – je zde procentně vyjádřen nárůst či pokles hodnot „návrhu“ oproti roku 2016, tj. momentálnímu stavu v podniku.

Dle výsledných procentuálních změn je patrné, že největším rizikovým činitelem podniku je příliš vysoký krátkodobý dluh a velký nedostatek především peněžních prostředků.

10.4 Souhrnné metody hodnocení

10.4.1 Ekonomický normál

V této kapitole budeme zkoumat jednotlivé položky výkazů na základě jejich procentuální změny oproti předešlému roku. Získané hodnoty budeme porovnávat dle nerovností metody Ekonomický normál. Rok 2013 bude opět vynechán z důvodu nepoměru doby, za kterou bychom hodnotili (především) tokové ukazatele. Na základě změny legislativy účetnictví se změnila struktura výkazů pro rok 2016 - přidaná hodnota již není samostatnou položkou. Tuto položku jsme nahradili rozdílem (tržby za prodej zboží + tržby za prodej výrobků a služeb) – výkonová spotřeba.

Změna 2015/14 a ekonomický normál:

$$EAT > 53\% > 33\% > -24{,}5\% > 24{,}1\%$$

EAT nebyl v této rovnici vyjádřen, protože za rok 2014 vykazoval záporné hodnoty a za rok 2015 kladné. Nicméně podmínku, aby byla vyšší procentuální změna než přidaná hodnota, splnil. Až na investice do DHM je celá soustava těchto nerovnic v souladu.

Podnik v letech před rokem 2016 téměř neinvestoval, spíše se dokonce určité části majetku 2015 zbavil, za ostatní záporné hodnoty tedy mohou odpisy. DHM se v průběhu života fyzicky opotřebovává a je potřeba jej neustále nahrazovat, investovat, aby podnik mohl dostát svému hlavnímu cíli, kterým je dlouhodobá maximalizace tržní hodnoty podniku. Bez dostatečného majetku nemůže podnik produkovat dostatek obratu, bez dostatečně velkého obratu podnik nemůže vykazovat dostatečně vysoký EAT, bez dostatečného EAT

nemáme jak financovat investice. Myšlenka cizího kapitálu měla být v případě tohoto podniku zamítnuta hned u zrodu.

Změna 2016/15 a ekonomický normál:

$$-189\% > 12{,}7\% > 11\% > 65{,}5\% > 29{,}6\%$$

Již několikrát jsme se v této práci přesvědčili, že rok 2016 byl pro podnik hospodářským zklamáním. Tato soustava nerovnic to také potvrzuje. Podnik se sice vyvaroval chyby, která mu byla vytknuta v minulém případě, nicméně na druhou stranu lze objem investic považovat za přehnaný. Takto velké investice by nebylo možné financovat ani v minulém roce 2015/14, nerovnost 33 % (tržby 2015) > 65,5 % (investice 2016) by neplatila.

V tomto případě je kamenem úrazu levá strana soustavy nerovnic – obratová a zisková část. Zpomaluje se růst tržeb, velmi významně se zmenšil procentuální rozdíl mezi tržbami a obchodní marží. Zisk byl ovlivněn kvantitativně (snížením objemu tržeb), nižší výtěžností z tržeb (nižší obchodní marže – vyšší náklady), rozsáhlými neúměrnými investicemi a dalšími náklady v podobě rostoucích tržeb.

Podnik by se měl do budoucna zaměřit na identifikaci příčin, proč v roce 2016 došlo k tak velké změně obchodní marže.

10.4.2 Altmanův model

Pomocí této metody zjistíme, zda této firmě nehrozí v nejbližší době bankrot. Budeme ji aplikovat na poslední dva analyzované roky 2015 a 2016:

$$Z_{2015} = 0{,}717 * \left(\frac{229}{472}\right) + 0{,}847 * \left(\frac{241}{472}\right) + 3{,}107\left(\frac{248}{472}\right) + 0{,}42\left(\frac{-38}{510}\right) + 0{,}998 * \left(\frac{4150}{472}\right) = 11{,}2$$

Pásmo šedé zóny končí u hodnoty 2,9, této firmě tedy nehrozí žádné riziko bankrotu.

$$Z_{2016} = 0{,}717 * \left(\frac{331}{724}\right) + 0{,}847 * \left(\frac{-214}{724}\right) + 3{,}107\left(\frac{-204}{724}\right) + 0{,}42\left(-\frac{256}{980}\right) + 0{,}998 * \left(\frac{4438}{724}\right) = 4{,}756$$

Hodnota pro rok 2016 je sice menší, nicméně stále nad hodnotou identifikující šedou zónu, podniku tedy nehrozí v nejbližší době bankrot.

Vzhledem k dosavadním výsledkům jsou výsledky Altmanova modelu důkazem, že tento model není vhodný pro hodnocení startupu.

10.4.3 Skóre bonity

V této kapitole pomocí skóre bonity posoudíme komplexně finanční zdraví podniku, za poslední dva roky 2015 a 2016.

$$SB_{2015} = \frac{248/472}{1{,}37} + \frac{241/-38}{1{,}37} + \frac{(229-32)/293}{1{,}2} + \frac{-64/32}{0{,}7} + \frac{(241+93)/510}{0{,}3} + \frac{248/7}{2{,}5} = 9{,}8$$

Ve výpočtu pro rok 2015 vyšla hodnota 9,8. Podnik zhodnotíme jako výrazně finančně stabilní

$$SB_{2016} = \frac{-204/724}{0{,}92} + \frac{-214/-256}{0{,}92} + \frac{(331-32)/603}{1{,}2} + \frac{-272/32}{0{,}7} + \frac{(-214+99)/980}{0{,}3} + \frac{-204/9}{2{,}5} = -20{,}6$$

Výsledek se umístil v kategorii SB < 0,5 křehkého finančního zdraví. Podnik je ohrožen na životě.

Vzhledem k velkým rozdílným a extrémním výsledků během dvou let můžeme usoudit, že skóre bonity takto není uzpůsobeno pro hodnocení podniků s takto extrémními nestandardními hodnotami.

11 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ

Analyzovaná společnost vznikla v roce 2013. Jedná se tedy o mladou společnost, která se věnuje podnikání v oblasti pohostinství.

Hlavním zdrojem příjmů je provoz rychlého občerstvení ve Zlíně. Podnik se věnuje stánkovému prodeji na různých regionálních akcích (Vánoční Zlínské trhy), na velkých mezinárodních festivalech (Master´s of Rock) či poskytuje cateringové občerstvení.

Společnost spadá do kategorie mikropodnik, počet zaměstnanců nepřevýšil hranici 10 zaměstnanců, stejně tak roční obrat a hodnota aktiv jsou v intervalech daných pro mikropodniky.

Největším potenciálem je umístění provozovny na frekventovaném místě v centru Zlína a orientace na aktuální trendy zdravé výživy. Největší hrozbou je fluktuace zaměstnanců a růst minimálních mezd spojený s momentální fází ekonomického cyklu. Největší nevýhodou je značná omezenost prostorů provozovny.

Společnost první dva roky vykazovala záporný výsledek hospodaření. Tato skutečnost byla očekávaná, jelikož se jednalo o tzv. startup. Založení a prvopočátky podniku jsou vždy spjaty s velkými výdaji, které nejsou schopny vzápětí generovat dostatečný ekonomický prospěch. Požadovaným jevem je rostoucí trend výsledku hospodaření, který podnik v tomto případě vykazoval až do roku 2015, kdy byl poprvé zaznamenán zisk 241 000 Kč. Následující rok byl bohužel krokem zpět a výsledek hospodaření spadl na ztrátových 214 000 Kč.

Tržby si zachovaly po celou dobu existence podniku rostoucí trend. V roce 2016 nicméně došlo k výraznému zpomalení rostoucího trendu tržeb. Roku 2015 jsme zaznamenali 34% nárůst oproti roku 2014, kdežto za rok 2016 je zaznamenán nárůst pouze 7 %. Toto zpomalení růstu tržeb ovlivnilo výsledek hospodaření, nicméně zcela nevysvětlilo.

Dle analýzy vlivu sezónnosti na tržby autorka usoudila, že měsíce květen, září a říjen jsou měsíce s největším potenciálem a je důležité, aby se management soustředil na využití tohoto potenciálu a dopředu se na tuto provozní špičku připravil dostatečně velkými zásobami a dostatkem pracovních sil.

V souvislosti s analýzou tržeb byl hned z počátku použit ukazatel rentability tržeb včetně srovnání s příslušným odvětvím. Všechny roky jsou bohužel kvůli zápornému VH irelevantní, byl tedy hodnocen pouze rok 2015. Zde dosáhly tržby téměř 6% výnosnosti,

což není nijak nízká hodnota, nicméně průměr odvětví se tento rok pohyboval okolo 8 %. Rozdíl hodnot je pravděpodobně ovlivněn typologií analyzovaného podniku a typologií podniků zahrnutých do průměru – průměr nám mohou ovlivňovat extrémy, kterými jsou podniky poskytující luxusnější služby.

Díky detailnější analýze rozvahy a výkazu zisku a ztráty jsme byly schopni zhodnotit strukturu majetku a kapitálu, a také jejich změny v průběhu let. Poměr dlouhodobého majetku a oběžného majetku se v průběhu let ustálil na poměru 1:1 (rok 2016).

Podnik v průběhu let neinvestoval, roku 2015 se dokonce části dlouhodobého majetku zbavil. Rok 2016 byl výjimkou, ale investice byla více než neúměrná k růstu tržeb.

Podnik na počátku více investoval do OA, roku se 2014 objem hrubého pracovního kapitálu snížil a roku 2015 opět navýšil o 15,1 %, následně v roce 2016 proběhlo další navýšení o 44,5 %. Tyto kroky byly plně korektní, podnik se v průběhu let potýkal s více než nízkou likviditou a záporným ČPK. Dle analýzy likvidity a čistého pracovního kapitálu by měl podnik nadále pokračovat v navyšování oběžného majetku a měl by se soustředit především na dostatečně velkou zásobu peněžních prostředků a zásob.

V průběhu života společnosti podnik nedodal dodatečné finance ze svých zdrojů, naopak na cizích zdrojích nešetřil. Vlastní kapitál je ve všech analyzovaných letech záporný, dluhy dokonce převyšují celkový majetek podniku.

Neuhrazená ztráta v prvních dvou letech a úvěry se s podnikem vlečnou až do současnosti. Jakmile podnik začal vynášet, tak se v roce 2016 bohužel hned dostal do záporných, téměř až alarmující hodnot. Pokud bychom rok 2016 hodnotili jako zaváhání a predikovali bychom do budoucna podobné výsledky a hospodaření, jak tomu bylo v roce 2015, podnik by byl schopen se v roce 2022 dostat do formy, která by znamenala finanční stabilitu.

V průběhu všech let byla pochopitelně porušena téměř všechna financování.

Přes nepříznivé výsledky ukazatelů zadluženosti jsme zjistili jednu velice pozitivní skutečnost. I když podnik je velmi zadlužený, úroky z těchto dluhů jsou poměrně nízké.

Nejpozitivnější informací je, že výnosnost aktiv je při kladném výsledku hospodaření v roce 2015 velice příznivá, oproti průměru v odvětví vyšší o téměř 40 %. Podnik tedy vlastní obrovský potenciál.

Pomocí ekonomického normálu jsme si shrnuli a porovnali růsty stěžejních hodnot (výsledek hospodaření, obchodní marže, tržby, investice a mzdové náklady) za poslední dva roky.

Zásadní chybou v roce 2016 byly přehnané investice do dlouhodobého majetku. Podnik v tomto roce pořizoval osobní automobil, což je pro provoz rozvozů jídla nezbytná investice. Investice ale přišla moc brzy, dříve než byl podnik schopen si na tuto investici vydělat. Tato potřeba měla být řešena alternativním způsobem.

Zpomalující se růst tržeb může značit období, kdy se podnik překlene z fáze nejistého startupu do fáze stability.

Ekonomický normál hovoří o tom, že v roce 2016 podnik nebyl zdaleka tak efektivní, jak tomu bylo v roku 2015. Osobní náklady rostou nezastavitelným tempem, tržby nestačí vydělávat na tyto náklady, navíc byly tyto tržby zatíženy ještě velkou investicí.

V této práci byl zpracován Altmanův bankrotní model a Skóre bonity. Vzhledem k výsledkům se ukázalo, že tyto modely nejsou vhodné pro hodnocení startupu.

Podnik je v průběhu let výrazně finančně nestabilní. Pokud rok 2016, který ve všech směrech hodnotíme jako velký neúspěch, byl pouze jakousi výjimkou - velkým zaváháním, vzhledem k mládí podniku není rozhodně ještě vše ztraceno. Tržby začínají vykazovat konec fáze startupu podniku, společnost musí o to více sil vynaložit na uvedení podniku do stavu, v jakém byl v roce 2015.

Bude potřeba si pečlivě zanalyzovat náklady a v souvislosti s tím i analyzovat vnější okolí, konkrétně dodavatele. Pokud nebude existovat možnost, jak snížit náklady, měl by podnik přehodnotit svou cenovou strategii.

Společnost musí do budoucna vyvíjet soustavnou snahu o snížení dluhů, nejprve vyrovnat ztráty z minulých let, jelikož vlastní kapitál nese velké riziko a cena stávajících dluhů je velice výhodná.

Dále si bude muset společnost dát na pozor na úměrnost investic k tržbám, a také postupně průběžně navyšovat zásoby a peněžní prostředky, dokud nebudou ukazatele likvidity mluvit o příznivých hodnotách.

Mimo finanční stránku je největším problémem fluktuace zaměstnanců, která způsobuje vyšší náklady, výpadky v plynulosti provozu, odvádí management od řešení jiných problému a samozřejmě nepřispívá k celkové stabilitě společnosti. Zde by měl

management zapracovat na systému odměn, systému hodnocení práce a na zlepšení celkového prostředí uvnitř firmy. Udržení si stávající pracovníků a zatraktivnění pracovních pozic pro vnější prostředí firmy nemusí hned nutně znamenat náklady. Na tyto dodatečné náklady firma nemá momentálně finance. Pokud ale předchozí doporučení nebudou mít žádný pozitivní efekt, bude firma nucena upravit mzdovou politiku.

Pomocí marketingových aktivit – např. intenzivnější aktivita na sociálních sítích, marketingové výzkumy, analýza spotřebního chování, analýza konkurence apod. - může podnik objevit dosud neobjevený potenciál. Pokud se opravdu jedná o konec fáze startupu, tak prostřednictvím těchto aktivit mohou existovat ještě cesty, jak obrat posunout na vyšší hladinu.

V případě obnovení úspěšnosti hospodaření a přiblížení se výsledkům z roku 2015, má společnost relativně slibnou budoucnost a přežije. V momentě stabilizace společnosti by se mělo vedení určitě zamyslet nad expanzí poboček do jiných měst.

V případě pokračování trendu, který byl nastolen roku 2016, se autorka obává, že společnost spěje k zániku.

ZÁVĚR

Tato práce se věnovala specifickému tématu – finanční analýze startupu. Každá společnost jednou byla v plenkách a za vysokého rizika ztráty vkladu bojovala za svůj život. Toto divoké začínající období života si rozhodně zaslouží svou pozornost.

Ačkoliv získávání vstupních dat nebylo nijak náročné, při samotném zpracování práce (především praktické části) se autorka potýkala s problémem nedostatku literatury věnující se finančnímu hodnocení startupu firmy. Také změny v legislativě účetnictví zpracování práce poněkud zkomplikovaly.

I přes tyto nevýhody byla zpracována nejprve teoretická část – literární rešerše a následně část praktická. Autorka se snažila zaměřit na predikci budoucího vývoje společnosti, kromě klasických metod finanční analýzy, byly využity i postupy využívající funkcí programu MS Excel. Tímto se autorka pokusila o propojení znalostí a nabytých schopností z více předmětů. Neodmyslitelnou částí finanční analýzy je závěrečné zhodnocení a doporučení pro společnost do budoucna.

Společnost s dobrým potenciálem zažívala v průběhu prvních tří let 2013 – 2015 poměrně příznivý vývoj. Roku 2016 přišel zásadní zlom, který měl více důvodů, některé si podnik způsobil sám, některé byly zapříčiněny vlivem vnějšího prostředí a podnik nestihl dostatečně zavčas reagovat. Zda podnik přežije, či ne, to nám ukáže čas.

Analyzovanému podniku přeji hodně štěstí do budoucna a děkuji za možnost vyzkoušet si zpracovat práci odbornějšího charakteru.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BENNETT, Maureen. *Řízení růstu: jak dosáhnout řízeného obchodního růstu podniku.* Praha: Profess Consulting, 2005, 219 s. ISBN 80-7259-027-8.

BERK, Jonathan B. a Peter M. DEMARZO. *Corporate finance*. Third edition. Harlow: Pearson Education Limited, 2014, 1104 s. ISBN 978-0-273-79202-4.

ČIŽINSKÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 204 s. ISBN 978-80-247-3158-2.

FELD, Brad. *Startup communities: building an entrepreneurial ecosystem in your city.* Hoboken: John Wiley & Sons, 2012, 202 s. ISBN 978-1-118-44154-1.

HANZELKOVÁ, Alena. *Strategický marketing: teorie pro praxi*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, 170 s. ISBN 978-80-7400-120-8**.**

KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. 3. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, 328 s. ISBN 978-80-7380-646-0.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. vyd. Praha: Grada, 2013, 240 s. ISBN 9788024744568.

KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2015, 368 s. ISBN 9788074005381.

MALLYA, Thaddeus. *Základy strategického řízení a rozhodování.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 246 s. ISBN 978-80-247-1911-5.

RIES, Eric. *Lean startup: jak budovat úspěšný byznys na základě neustálé inovace*. Brno: BizBooks, 2015, 279 s. ISBN 978-80-265-0389-7.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 5. vyd. Praha: Grada, 2015, 152 s. ISBN 978-80-247-5534-2**.**

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

SLAVÍK, Jakub. *Finanční průvodce nefinančního manažera: jak se rychle zorientovat v podnikových a projektových financích*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 175 s. ISBN 978-80-247-4593-0.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy*: *základy českého účetnictví a výkaznictví.* 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 264 s. ISBN 978-80-247-4702-6.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy*: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2. vyd. Praha: Grada, 2016, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. *Podniková ekonomika*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 570 s. ISBN 978-80-247-4372-1.

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

Analytické materiály - finanční analýza podnikové sféry. In: *MPO* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2017 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/

Barty‘s food. *Barty‘s food* [online]. Zlín: Casual food, 2015 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: http://bartysfood.cz/

eDOTACE. Průvodce světem dotací. *Start-up: Pojem současnosti* [online]. Erste Grantika Advisory, a.s., ©2017 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: http://www.edotace.cz/clanky/start-up-pojem-soucasnosti

Military Academy. *Proceedings of the 11th European Conference on Management Leadership and Governance* [online]. Portugal, 2015 [cit. 2017-05-04] Dostupné na: https://books.google.cz/books?id=sYJmCwAAQBAJ&pg=PA316&lpg=PA316&dq=startups+efqm&source=bl&ots=hfNVLqgMNJ&sig=fgAIfkpFLzKbT62SC8bsQb_a8MM&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwipiYGq0d3TAhXRZlAKHXRgDV4Q6AEIWjAI#v=onepage&q=startups%20efqm&f=false

Sbírka listin Casual food, s.r.o. In: *Veřejný rejstřík a Sbírka listin* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2016 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=371423

Výnos desetiletého státního dluhopisu - ekonomika ČNB. In: *Kurzy.cz* [online]. Praha: Kurzy.cz, 2017 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: http://www.kurzy.cz/cnb/ekonomika/vynos-desetileteho-statniho-dluhopisu-maastrichtske-kriterium/

Využití účetních dat ve finanční praxi aneb základní metody finanční analýzy. In: *Účetní kavárna* [online]. Praha: Ing. Jiří Strouhal, Ph. D., 2008 [cit. 2017-05-05]. Dostupné z:

http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d3887v5247-vyuziti-ucetnich-dat-ve-financni-praxi-aneb-zakladni-metody-financni/

Změna účetnictví 2016. In: *Daňový poradce Ing. Pavel Běhounek* [online]. Praha: Ing. Pavel Běhounek, 2017 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: http://www.behounek.eu/news/ucto2016

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A celková aktiva

CF cash flow

CZ cizí zdroje

ČPK čistý pracovní kapitál

dl.CZ dlouhodobé cizí zdroje

DM dlouhodobý majetek

DO doba obratu

EAT čistý zisk

EBIT čistý zisk včetně daní a nákladových úroků

EBT čistý zisk včetně zdanění

FA finanční analýza

KFM krátkodobý finanční majetek

kr.CZ krátkodobé cizí zdroje

OA oběžná aktiva

OR obchodní rejstřík

OZ občanský zákoník

VH výsledek hospodaření

VK vlastní kapitál

ZK základní kapitál

ZOK zákon o obchodních korporacích

ROE rentabilita vlastního kapitálu

ROA rentabilita aktiv

ROS rentabilita tržeb

ÚJ účetní jednotka

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – vazby účetních výkazů 21
Obrázek 2 – faktory SWOT analýzy 28
Obrázek 3 – záporný ČPK 32
Obrázek 4 – kladný ČPK 32
Obrázek 5 – druhy zisku 33
Obrázek 6 – Du Pontův rozklad 41
Obrázek 7 – logo 46
Obrázek 8 – produktové portfolio 47

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – skóre bonity 42
Tabulka 2 – VH a tržby, VH/tržby podniku a odvětví 51
Tabulka 3 – majetek společnosti 55
Tabulka 4 – kapitál společnosti 55
Tabulka 5 – srovnání tempa růstu DM a OA s tempem růstu tržeb 56
Tabulka 6 – bilanční pravidla 57
Tabulka 7 – výkaz zisku a ztráty 59
Tabulka 8 – predikce splácení dluhu společnosti 60
Tabulka 9 – analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury 61
Tabulka 10 – analýza likvidity 62
Tabulka 11 – analýza rentability 64
Tabulka 12 – analýza ČPK a návrh struktury OA v kombinaci s likviditou 65

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – roční tržby 2013 - 2016 48
Graf 2 – odhad tržby rok 2014, fce lintrend 49
Graf 3 – měsíční tržby 2014 - 2016, vliv sezónnosti 50
Graf 4 – VH po zdanění 2013 - 2016 50

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - horizontální analýza rozvahy 82
Příloha 2 - vertikální analýza rozvahy 83
Příloha 3 - horizontální analýza výkazu zisku a ztráty 84
Příloha 4 - vertikální analýza výkazu zisku a ztráty 85

PŘÍLOHA P I: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY

	2013	*2014*	*2015*	*2016*
A	100%	100%	100%	100%
DHM	62,3%	61,2%	50,2%	54,3%
OA	37,7%	38,8%	48,5%	45,7%
zásoby	7,8%	5,7%	6,8%	4,4%
dl.pohledávky	0,0%	0,0%	0,0%	32,5%
kr.pohledávky	22,0%	29,4%	35,6%	4,4%
peněžní prostředky	8,0%	3,7%	6,1%	4,4%
ČR	0,0%	0,0%	1,3%	0,0%

	2013	*2014*	*2015*	*2016*
P	100%	100%	100%	100%
VK	-48,8%	-54,6%	-8,1%	-35,4%
ZK	38,9%	39,0%	42,4%	27,6%
VH min.	0,0%	-88,5%	-101,5%	-33,0%
VH	-87,7%	-5,1%	51,1%	-30,0%
CZ	148,8%	154,6%	108,1%	135,4%
dl.závazky	98,8%	101,6%	46,0%	52,1%
kr.závazky	50,0%	53,0%	62,1%	83,3%

PŘÍLOHA P II: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA ROZVAHY

	2014/13	*2015/14*	*2016/15*
A	-0,2%	-8,0%	53,4%
DHM	-1,9%	-24,5%	65,8%
OA	2,6%	15,1%	44,5%
zásoby	-27,5%	10,3%	0,0%
dl.pohledávky			
kr.pohledávky	33,6%	11,3%	-81,0%
peněžní prostředky	-53,7%	52,6%	10,3%
ČR			-100%

	2014/13	*2015/14*	*2016/15*
P	-0,2%	-8,0%	53,4%
VK	11,6%	-86,4%	573,7%
ZK	0,0%	0,0%	0,0%
VH min.		5,5%	-50,1%
VH	-94,2%		-190,0%
CZ	3,7%	-35,7%	92,2%
dl.závazky	2,6%	-58,3%	73,7%
kr.závazky	5,8%	7,7%	105,8%

PŘÍLOHA P III: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

	2013	*2014*	*2015*	*2016*
Tržby za prodej výrobků a služeb	0,0%	0,4%	0,0%	0,1%
Tržby za prodej zboží	99,8%	95,7%	96,1%	99,8%
Ostatní provozní výnosy	0,2%	3,9%	3,9%	0,1%
Výnosy celkem	100%	100%	100%	100%

	2013	*2014*	*2015*	*2016*
Výkonová spotřeba	76,7%	71,2%	72,2%	67,0%
Osobní náklady	19,9%	22,6%	24,1%	29,6%
Úpravy hodnot v provozní oblasti	0,0%	1,8%	2,4%	2,1%
Ostatní provozní náklady	2,3%	1,8%	0,8%	0,7%
Nákladové úroky	1,1%	0,4%	0,2%	0,2%
Ostatní finanční náklady	0,1%	2,1%	0,3%	0,4%
Náklady celkem	100%	100%	100%	100%

PŘÍLOHA P IV: VERTIKÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY

	2014/13	*2015/14*	*2016/15*
Tržby za prodej výrobků a služeb		-100%	
Tržby za prodej zboží	113%	33%	11%
Výkonová spotřeba	57%	25%	10%
Osobní náklady	93%	32%	46%
Úpravy hodnot v pr. ob.		60%	6%
Ostatní provozní výnosy	3967%	31%	-97%
Ostatní provozní náklady	33%	-43%	3%
Provozní výsledek hospodaření	-113%	375%	-171%
Nákladové úroky	-30%	-50%	29%
Ostatní finanční náklady	3250%	-81%	38%
Finanční výsledek hospodaření	268%	-75%	35%
Výsledek hospodaření před zdaněním	-94%		-188%
Daň			
Výsledek hospodaření po zdanění	-94%		-189%